3,4

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE. 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Telephone LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, JUNE 1, 1963.

LATVIJA

AMERIKĀ

44. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 1. JŪNIJĀ 13. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.

Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA Tālrunis LOrraine 7-6470.

Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruni: DI 2-2324, BR 8-8681.

Saulainā vasaras diena. J. Liģera uzņēmums

ATCELTS PADOMJU MARŠALS

Visus pārējos notikumus pasaulē pagājušajā nedēļā aizēnoja katoļu baznīcas galvas, pāvesta Jāņa 23. slimība. Svētā tēva veselības stāvoklis dažas dienas, iekšējas asiņošanas rezultātā, bija tik kritisks, ka Vatikāna labākie ārsti rēķinājās ar visļaunāko. Nedēļas vidū pāvesta slimība pēc vairākkārtīgas asins pārliešanas manāmi uzlabojās, un šodien ir cerības, ka 81 gadu vecais katoļu baznīcas galva uz laiku varēs atstāt slimības gultu. Ņemot vērā viņa cienījamo vecumu, tomēr ir jārēķinās, ka var rasties jauni sarežģījumi. Par pāvesta Jāņa 23. veselību aizlūdza katoļi un arī daudzi citām baznīcām piederīgie visā pasaulē.

☆

Otavā apspriedās NATO valstu pārstāvji, lai spriestu par pretsoļiem varbūtēja agresora soļu apturēšanai. Kanadas presē parādījušās ziņas, ka Sav. Valstis esot prasījušas dažu militāru iestādījumu bāžu ierīkošanu Kanadā.

Ļoti zīmīgi, ka tajā pašā laikā Francijas stiprais vīrs ģen. de Golls jau paspējis deklarēt, ka Eiropas valstīs jārada savi atomieroču spēki, kas nepieciešamības gadījumā varētu apturēt Kremļa iebrukumu Rietumeiropā.

Nav šaubu, ka Kremlis atzīst un baidās tikai no Rietumvalstu militārā pārspēka.

Ar interesi gaidāma de Golla un ASV prezidenta Kenedija satikšanās. Diemžēl, šī satikšanās, droši vien, nenotiks tuvāko mēnešu laikā.

☆

Maskavā liels troksnis sacelts ap spiegu prāvu, kurā Kremlis cenšas apvainot Sav. Valstis krievu raķešu izmēģinājumu technisko datu iegūšanā.

Sarkanarmijas artilerijas maršals Sergejs S. Varencovs atbrīvots no amata, un iespējams. ka kopā ar Oļegu Peņkovski maršalam būs jārēķinās ar nāves sodu.

☆

Dienvidafrikā lielu pārsteigumu sagādāja bijušā terroristu Mau Mau organizācijas vadītāja Jomo Kenjeta ievēlēšana ministru prezidenta amatā. Politiskie lietpratēji rēķinās ar baltās un melnās rases attiecību paasināšanos. Kenjata tomēr deklarējis, ka viņš darīs visu iespējamo, lai novērstu domstarpības, kas pastāvēja iepriekšējos gados.

☆

Ziemeļpakistanu piemeklējis ciklons, kam par upuri kritušas 1.000 cilvēku dzīvības. Ciklons skāra 5000 kvadrātjūdžu platību un vietām sasniedza 160 jūdžu ātrumu stundā.

⁂

Somijas valsts prezidents Kekkonens paziņojis, ka Zviedrija, Norvēģija, Dānija un Somija vēlas noligt paktu, ar kuŗu šīs Skandināvijas valstis deklarē, ka tās nevēlas atomieročus savās territorijās.

☆

Ziņas no Rietumberlīnes vēsta, ka patvērumu pilsētas rietumu sektorā atraduši divi Austrumvācijas tautas miliči.

MŪSU BRĪVĪBA ATKARĪGA VISPIRMS NO MŪSU PAŠU CENTIENIEM

LIETUVJU VALSTSVĪRS V. SIDZIKAUSKAS PAR AUSTRUMEIROPAS BRĪVĪBAS PROBLĒMĀM . . .

Viesojoties Londonā, Apspiesto tautu asamblejas loceklis, ievērojamais lietuviešu politiķis V. Sidzikauskas pieņēma mūsu laikraksta pārstāvi un atbildēja uz dažiem jautājumiem.

1) „Austrumeiropas tautu brīvības centieni pēdējos gados ir guvuši jaunus impulsus pašās apspiestās zemēs, bet šiem centieniem nav piebalsojusi attiecīgo Rietumu lielvalstu ārpolitika. Kāds tam izskaidrojums?" V. Sidzikauskas uz to atbildēja:

„Amerikas Savienoto Valstu un arī citu Atlantijas aizsardzības valstu nostāja, zīmējoties uz Austrumeiropas brīvību, nav mainījusies, tikai Kenedija administrācija izvairās no deklarācijām, kuŗām nevar sekot attiecīga rīcība. Austrumeiropas tautām ir tiesības uz brīvību, tas pats zīmējas uz Baltijas valstīm, tikai Rietumu valstis atzinušas, ka šīs brīvības iegūšana ar militāru varu var novest pie atomkaŗa, kas var apdraudēt visu cilvēci. Tamdēļ jau kopš vairākiem gadiem Rietumu demokratijas vairāk paļaujas, ka pašu tautu iekšējie nacionālie spēki maz pamazām sadrupinās komūnisma tiranniju, tādā kārtā pasargājot pasauli no jauna briesmīga kaŗa, kuŗā nevar būt uzvarētāju. Vērojot notikumus Pad. Savienībā un arī satelītu zemēs, jāsecina, ka jaunie ideoloģiskie strāvojumi, kādi vērojami zemēs aiz dzelzs aizkara, sāk maz pamazām izvērsties par ievērojamu akciju. Režīma cīņa ar intellektuāļiem un intelliģenci noris ar mainīgām sekmēm. Partijas rīcībā vēl arvien ir pietiekami drakonisku līdzekļu, lai apspiestu katru brīvdomīgu un partijas nekontrolētu pasaules uzskatu, bet liekas, ka režīmam vairs nav nepieciešamās autoritātes, lai šos līdzekļus pielietotu. Šajā sakarā mums, trimdiniekiem, no savas puses jādara viss, lai pretestības spēkus stiprinātu, lai tiem dotu sajūtu, ka viņi nav vieni. Ir daudz un dažādu veidu kā to panākt. Protams, būtu vislielākā aplamība šodien mudināt mazās tautas sacelties, kamēr krievu policijas vara un armija ir kaujas spējīga. Īpaši mums, baltiešiem, jāuzmanās, lai tāpat kā 2. pasaules kaŗā mums nepiespiestu liet asinis par mūsu tautām svešiem mērķiem. Nelaikā uzsākts un labi nesagatavots uzbrukums var nest uzbrucējam tikai katastrofālus zaudējumus," uzsvēra V. Sidzikauskas.

2) „Vai okupācijai ieilgstot, nav sagaidāms, ka mazās tautas, kuŗas iekļautas padomju imperijā, nevar zaudēt pilnīgi savu nacionālo pašapziņu? Cīņa ar kultūras un pasaules uzskata ieročiem var ilgt gadiem."

„Šajā virzienā patiesi saskatāmas zināmas briesmas, bet tautu nacionālā pašapziņa nav cukura grauds, kas lēti izkūst krievu tējā. Mums, trimdiniekiem, savukārt ar rakstiem un dzīvo vārdu, izmantojot visus iespējamos sakarus, jāmēģina nacionālo pašapziņu turēt modru savās tautās. Tas gan iespējams tikai tajā gadījumā, ja mums pašiem ir pietiekami daudz nacionālās degsmes un pienākuma apziņas. Mēs nevaram citiem sludināt nacionālos ideālus un paši no tiem atkāpties. Viss, kas notiek trimdā, agri vai vēlu kļūst zināms mūsu zemēs. Kaut staigājam katrs pa citas valsts territoriju, mūsu garīgās saknes vēl arvien meklē valgmi mūsu tautu nacionālā kultūrā un valodā. Tādēļ arī Kremlis tik ļoti nobažījies, ka baltieši lēti nepadodas asimilācijai. Pretojoties asimilācijai, mūsu jaunatne veic ļoti vērā liekamu darbu mūsu tautu brīvības labā. To vajadzētu iegaumēt visu triju tautu vadītājām organizācijām."

3) „Vai mainīgajā situācijā, kad tiek pārvērtēti politiskās un militārās cīņas paņēmieni, nedraud kādas briesmas Baltijas valstu diplomātiskām pārstāvībām ASV un Lielbritanijā?"

„Es esmu pēdējā laikā par šiem jautājumiem runājis ar ASV valsts departamenta un britu ārlietu ministrijas pārstāvjiem un esmu saņēmis nepārprotamu atbildi: „Mēs turpinām neatzīt Baltijas valstu inkorporāciju." Šajā pašā gadījumā man gribas izteikt cerību, ka sakarā ar jūsu sūtņa un nacionālās valdības ārkārtējā pilnvaru nesēja nāvi jūsu pārstāvībai Londonā neradīsies nekādas grūtības. Es personīgi iepazinos ar ļoti simpatisko un nosvērto lietvedi T. Ozoliņu, kad viņš piedalījās Londonā Baltijas valstu diplomātu apspriedēs Lietuvas sūtniecībā. Esmu pārliecināts, ka viņš pratīs veikt savus pienākumus, kā tos veicis sūtnis Kārlis Zariņš, kuŗu es tik labi pazinu un augstu vērtēju.

Paaudzes mainās, bet mūsu cīņai jāturpinās. Mani draugi Amerikā arvien mani ir mudinājuši un atgādinājuši: kas palīdz sev, tam arī Dievs palīdz. Mēs trīs Baltijas tautas nekādā ziņā neesam skaidas, kuŗas diktātori var ieslaucīt vēstures mēslainē. Mūsu rīcība vēl vairāk jāsaskaņo, mums jāmeklē jauni kontakti un jauni paņēmieni savu nacionālo prasību paušanai. Protams, Austrumeiropas un Baltijas valstu problēmas nestāv pagaidām politisko sarunu darba kārtībā pašā augšgalā, bet to vajaga saprast. Ir notikumi un pārvērtības Āzijā, Dienvidamerikā, kuŗi attiecīgi jānovērtē un jāiekļauj Rietumu demokratiju stratēģijā. Taču mūsu tautas nav aizmirstas, mēs turpinām darboties savu tautu labā.

Tautu taisnīgās prasības arvien uzvar. Arī mūsu uzvaras stundas nāks. Rietumu valstis nav grozījušas un nedrīkst grozīt savu nostāju apspiesto tautu jautājumā. Tā ir mana dziļākā pārliecība," nobeidza Sidzikauskas īso sarunu.

„Londonas Avīze"

PRĀVESTAM B. FEDDERAM 70 MŪŽA GADU

Prāvestam Bertrāmam Fedderam, Lielbritanijas mācītāju saimes senioram, 28. maijā piepildījās 70 mūža gadi.

Jubilārs dzimis Cēsīs, kur viņa tēvs Georgs Fedders (1849.—1912.) bija Cēsu Lauku draudzes mācītājs. Pirmizglītību baudījis vecāku mājās, kur mācības noritēja trīs valodās: latviešu, vācu un krievu. 1906. gada rudenī iestājies Rīgas pilsētas ģimnazijas III klasē — to beidzot 1911. gadā. Tā paša gada rudens sēmestrī iestājies Tērbatas universitātes teoloģijas fakultātē un arī latviešu studentu korporācijā Lettonia. Viņa tēvs arī studējis Tērbatā (1875.—1879.).

Bertrāms Fedders pieder pie pēdējiem latviešu teologiem, kas vēl beidza savas studijas Tērbatā. Viņa laika biedru starpā bija arī vēlākie garīdznieki Celmiņš, Bīlmanis, Ķullītis, Skujiņš, Rumpēteris un Mitulis un ārsti Mežciems un Eicens.

Kad Bertrāms Fedders tuvojās savu studiju nobeigumam, Tērbatā par mācības spēku sāka darboties mūsu tagadējais archibīskaps Dr. K. Kundziņš. Šai laikā nostiprinās šo abu teologu draudzība, jo viņus abus saista bez teoloģijas vēl audzināšanas un skolu jautājumi.

Bertrāms Fedders beidz savas studijas 1917. gada 1. semestrī ļoti sekmīgi, ar akadēmisku gradu, un sāka savas kandidāta gaitas Smiltenē pie prāvesta Kārļa Kundziņa sen.. Tas bija svētības pilns laiks. Mācītājs Fedders strādāja kā skolotājs Valmieras ģimnazijā.

Pēc brīvības cīņām sākās draudzes darbs Lēdurgas draudzē. Šajā skaistajā **dabas stūrī** noritēja spraigs draudzes darbs. Nodibinājās sirsnīgas saites gan draudzē, gan arī ar kaimiņu mācītājiem. Sevišķi te būtu minams Krimuldas draudzes mācītājs Jānis Ērmanis (1862.—1932.). Viņi gan bija senāk pazīstami, bet šai periodā izveidojās sirsnīga draudzība. Tās pamatā kopīgas literāras intereses, jo arī māc. Fedders rakstīja, lietodams pseudonimu. Viņa grāmata par skaistajiem Latvijas mežiem vēl tagad nav pārspēta.

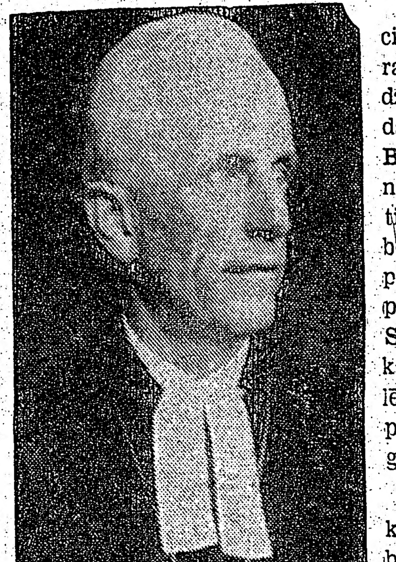

1931. gadā māc. Fedders pārnāca uz Rīgu, kur viņu aicināja labākās galvaspilsētas skolas par audzinātāju. Jau Lēdurgā viņš daudz lasīja — ne tikai teoloģijas grāmatas, bet arī pētīja valodniecības un paidagoģijas jautājumus. Šajā Rīgas periodā viņš sevišķi interesējās par latviešu valodu; tai laikā viņu nodarbināja visnotaļ diskusijas ar prof. Endzelīna tuvākiem līdzstrādniekiem. Visas šīs zināšanas prāv. Fedders varēja likt lietā Lielbritanijā, strādājot gar saviem lielajiem darbiem: Ticības mācības vielu svētdienas skolām (1952) un Jaunās Derības jaunizspieduma korrektūru (1952.-53.), ko viņš veica pilnīgi viens un bez jebkādas atlīdzības. 1955. gadā iznāca Jaunās Derības stāstu grāmatas skaisti illustrētais izdevums „Lielākā dāvana," kam viņš deva ievadu un tekstu. Kā vainagojums nāca viņa mūža darbs: Bībeles jaunais tulkojums, kur viņš kopš 1959. g. vada teksta emendāciju un lasa arī vēl tagad korrektūras.

Pēc trimdas posma Ziemeļvācijā prāv. Fedders 1950. gadā ieradās Anglijā. Tai laikā draudzes jau bija noorganizētas un darbs sadalīts. Viņš kalpoja kā Baznīcas Pārvaldes vikārs, līdz nodibinājās Lutera draudze Notinghemā. Tā ir maza skaitā, bet aktīva, kas ir viņa mācītāja personības nopelns. Viņš apkalpojis arī tālo un ļoti izkaisīto Skotijas draudzi. Arī tur dievkalpojumi ir arvien labi apmeklēti — ģimenes ierodas dievkalpojumos gandrīz simtprocentīgi.

Prāvests Fedders ir uzticīgi kalpojis draudzei un visai mūsu baznīcai. Viņš kā mūsu Lielbritanijas mācītāju seniors arvien ir ticis uzskatīts par lielāko teologu un skolāru visā luterāņu kopībā Anglijā. Viņš ir bijis klāt visās luterāņu teoloģiskās konferencēs un aizvien piedalījies debatēs, gan jautājot, gan arī papildinot. Kā Lielbritanijas draudžu kopējā izdevuma „Baznīcas Vēstis" redaktors viņš rūpējies, lai Dieva vārds regulāri sasniegtu izklīdinātos draudzes locekļus.

Ar savu kalpošanu draudzēm Lielbritanijā prāv. Bertrams Fedders ir izkalpojis mazu pensiju un līdz ar savu 70. dzimumdienu dodas pelnītā atpūtā, ko kopā ar dzīvesbiedri pavadīs Kanadā pie bērniem un bērnu bērniem. Mūsu baznīca Anglijā zaudē uzticīgu kalpu, bet draudzēm Kanadā atkal būs ieguvums — prāv. Fedders būs kā viesis ne vienā vien svētku dienā.

„Es esmu pateicīgs Tam, kas darījis mani spēcīgu — Kristum Jēzum — mūsu Kungam, ka Viņš atzinis mani par uzticamu un iecēlis kalpošanai" (1. Tim. 1,12).

Māc. R. Mužiks

BEIDZ UNIVERSITĀTI AR ZELTA MEDAĻU

Toronto universitātes inženieŗu fakutātes ķīmijas nozari ar Kanadas profesionālo inženieŗu apvienības zelta medaļu par visaugstākajām atzīmēm beidzis Māris Lūsis. Bez tam M. Lūsis ieguvis Encyclopedia Britannica atzinības balvu, ko piešķir par labāko sasniegumu humānitāros priekšmetos, W. S. Wilson medaļu un Society of Chemical Industry nopelnu balvu.

Jaunais inženieris — ķīmiķis septembrī dosies uz Angliju. Pagājušā rudenī iegūtā neatmaksājamā Athlon'as stipendija Mārim Lūsim nodrošina 2 gadu tālākas studijas Kembridžas universitātē.

Premjērs Džons Robarts.

Ontario provinces ministru prezidents Džons Robarts saimniecisko darbinieku sanāksmē Toronto cita starpā apliecināja, ka viņa valdība izglītības sekmēšanai tuvākos gados atvēlēs 10 reizes vairāk līdzekļu nekā aizvadītajos gados.

Ministru prezidents pieskārās arī daudziem saimnieciskās dzīves un bezdarba apkaŗošanas jautājumiem, bet viszīmīgākais bija sanāksmes prezidenta norādījums, ka Džons Robarts varbūt ne visai tālā nākotnē varētu uzņemties konservātīvo partijas vadību federālā apjomā, un pastāv iespēja, ka no provinces ministru prezidenta pienākumiem kādā dienā Džons Robarts varētu paplašināt savu politisko darbību federālā laukā un būt konservātīvo partijas kandidāts Kanadas valdības galvas amatam.

LATVIJA
AMERIKĀ

44. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 1. JŪNIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Dr. Velta Černavska

AR KRUSTA ZĪMI UZVARĒSI

Dzīvā daba ir tik daudzveidīga, ka, skatot Dieva pasauli tās vienreizējā skaistuma atklāsmē, mūsu sirdis gavilē priekā.

Vienreizīgā skaistuma nesējas ir arī atsevišķu cilvēku dzīves. Dažreiz tās ir līdzīgas vienkāršiem, citreiz grezniem ziediem lielās dzīves ceļmalā.

„Cilvēks savā dzīvē ir kā zāle, viņš zied kā puķe laukā. Kad vējš to skar, tad tās vairs nav, un nepazīst vairs tās vietu. Bet tā Kunga žēlastība paliek mūžīgi mūžam pie tiem, kas viņu bīstas". Ps. 103, 15—17a.

Dievs mums ir licis plaukt savdabīgā īpatnībā un greznot pasauli pēc sava neizdibināmā prāta. Un tikai Viņa ziņā ir noteikt, kad sacelsies vējš vai arī viesulis — un mūsu dzīvības zieds atgriezīsies pirmsākumā.

Paiet gadu desmiti un simti, cilvēku dzīvēm ar sava plaukuma savdabīgo skaistumu liecinot par Gaismu, kas katru pavasari liek plaukt viņu dzīves ziediem un lapām. Un katru gadu atplaukst tie paši ziedi — daži vienkārši, citi trausli, vēl citi bezgala greznuma rotāti.

Nemainīga ir cilvēka būtība gadsimtu gaitā: atkal un atkal tā iemieso tās pašas vājības, kļūdas, tās pašas ilgas pēc pilnības un gaismas. Viena cilvēka dzīve atšķiras tomēr no otra dzīves ar to vidi, kādā viņš dzīvo, kādu gadsimtu vēji aijā viņa dzīvības ziedu. Katra cilvēka dzīve ir kā koks, kas dziļi saknojas tajā augsnē, kura ir viņa apkārtne, viņa mājvieta, staigājot savas Dieva iezīmētās likteņgaitas.

Un tā cilvēks ir arī kā upes malā augošs koks. Upes nemitīgi aiztrauc pretim mūžības jūrai. Dažreiz upe plūst lēni un bagātīgi apaugļo koku saknes, un koks vareni izpleš savu zaru rotu pretim debesu tālei. Citreiz pavasara plūdi izrauj koku saknes no krastiem, vētras aplauž to zarus, un zari un pats koks aizpeld pretim tiem lielajiem ūdeņiem, kuriem pretim traucas upes straume.

Un kā koku zari, sakrituši ūdenī pavasara palos, aizpeld ar straumi, tāpat neparedzēti spēki vada cilvēka dzīvi. Tā sastopas ar tikpat dažādiem šķēršļiem kā šie straumē peldošie zari, to nēsā tikpat dažādi vēji. Tomēr cilvēks atšķiras no nedzīvām būtēm ar to gaismu, ko Visuvarenais dāvājis mūsu dvēselēm — ar to gaismu vai arī tumsu, ko tās izstaro, vai atstaro, ikdienas gaitas staigājot. Un tādēļ cilvēks, ja tas ir Dieva bērns, kaut arī padots vētrām, vienmēr saglabā dziļi sirdī iesaknoto ticību un cerību — Dieva gādībai un žēlastībai.

Mūsu pašu dzīvē sakrātā gudrība nepalīdz mums pavasara palos, kas izārdījuši mūsu dzīves straumes gultni. Nepalīdz materiālās vērtības. Pat mūsu draugu spēks un iespējas palīdzēt ir ierobežotas, kaut arī tie vēlētos būt ar mums mūsu dzīves grūtos brīžos, stāvēt ar mums mūsu pārbaudījumos.

Mūsu palīgs ir tikai Dievs — To mēs lūdzam. Lūdzam nemitīgi un no sirds. Un tikai lūgšanās norimst mūsu saviļņotās sirds nemierīgie puksti . . .

Visu, liekas, izsaka Tolstoja Archangeļskas svēto vīru lūgšana: „Dievs, Tēvs, Dievs Dēls, Dievs Svētais Gars". Šos vārdus atkārto mūsu lūpas neskaitāmas reizes, un šie vārdi atskan mūsu sirdīs, mūsu domās vēl tad, kad lūpas vairs nespēj vārdus veidot.

Visas mūsu cerības ir uz Dievu — mūsu Tēvu, kas visu redz, visu zina, visu saprot.

Tad pēkšņi liekas, ka vētra ir rimusi: mierīgs ir kļuvis prāts, jo sirdī pēkšņi atskanējuši vārdi: „Ar krusta zīmi uzvarēsi". Tie atskan ausīs dziļas pārliecības pilni.

Mēs zinām, un mums sametas kauns pašiem par sevi, veltīgi esam baidījušies un bažījušies, ierauti mūsu dzīves upes satrakoto pavasara palu ūdeņos, jo, ja Dievs ir ar mums, tad jau neviens un nekas nevar būt pret mums. Un tad mēs domājam, ka Jēzus lūdza Dievu Ģetzemanes dārzā: ja tas iespējams, lai viņam nav jātukšo tas kauss, kas viņam bija paredzēts, bet ne viņa, Dieva prāts lai notiek. Un tomēr viņam bija jānes krusts Golgātā, viņam bija jāmirst pie krusta.

Bet bez Jēzus krusta nāves nebūtu tās gaismas, kas apstaro visu kristīgo dzīvi vakar, šodien un rīt visā pasaulē. Mēs nezinām, vai Jēzus, kaut Dieva Dēls, zināja, mirstot pie krusta, kāda gaisma atstaros no šī krusta katram cietējam nākamās paaudzēs. Un kur cilvēks nenes krustu, tur arī viņš neizprot kristietības īsto būtību . . .

To atkal un atkal ir apliecinājuši daudzi svētie ar savu dzīves ziedu, katrs pēc sava savdabīgā nolikuma — sava veida savdabīgā nolikuma — sava veida krusta nāvē. Viņi ir apliecinājuši un rādījuši, tāpat kā Jēzus Kristus — pēc Dieva nolikuma, ka cilvēcīgā iznīcībā ir apslēpti jaunas dzīvības asni, kas pauž Dieva godību.

Ja nu mums mūsu dzīvē ir lemta gan mūsu Ģetzemane, gan arī mūsu Golgāta, — nezūdīsimies, smelsimies spēku nemitīgās lūgšanās un paļāvībā Dievam, lai ar savu dzīvi kalpotu Viņa godības izpausmei — jo TIKAI AR KRUSTA ZĪMI UZVARĒSIM.

Brīvība nesīs atpestīšanu

Tālbraucēju kapt. K. Aizstrauts

PA ŪDEŅU CEĻIEM

Sešpadsmit gadu vecumā nokļuvu draugos ar Neptūnu. Drīz vien man bija jāpārdzīvo notikumi, kurus izraisīja viņa untumi un dzīve plašajos ūdens laukos.

Tolaik burenieki mēroja garus ceļus pa jūrām un okeaniem. Manās jūrnieka gaitās uz burenieka Jupiters (ar kapteini Ansi Pukni) divi matroži bija nobēguši — trūka stūrmaņa. Šo uzdevumu uzņēmos kopā ar Vili Tomsonu (tagadējā Latvijas konsula Kanadā V. Tomsona tēvu). Pārējā apkalpe, redzot, ka stājamies pie tik atbildīga pienākuma, aiz prieka bija iekritusi Bachusa apkampienos: visi, izņemot mani un jaunāko matrozi, bija „burās". Kuģis izbrauca no Skotijas ostas Aloa un devās uz Rīgu. Vispār tas bija viens no grūti vadāmiem kuģiem un tādēļ kapteinis rumu nežēloja.

Ostas velkonītis nemaz vēl nebija izvilcis kuģi līdz Forta tiltam, kad galvas jau visiem bija siltas. Sākām uzvilkt buras, bet šis darbs neveicās. Ceļa vēja dēļ atraisījām tikai priekšējo rājas zēģeli. Pienāca vakars. Velkonītis attauvojās, jo mūsu nespēja taisni nostūrēt gandrīz to apgāza. Nu bija jānocīnās ar citu buru pielikšanu. Priekšmastā šoneru zēģeli neuzvilkām pilnīgi. Kad sākām pacelt otru zēģeli, bijām jau krietni piekusuši. Sākās strīdiņš par darba nesekmību, un, tumsai iestājoties, kapteinis ar bocmani sāka viens otru 'apstrādāt. Kapteiņa dusmas jau aizgāja līdz pistolei, taču tumsas dēļ grūti bija saskatīt mērķi. Pa jandāliņa laiku neviens par stūrēšanu nerūpējās.

Vecais kuģa pavārs Pankoks izdalīja kajītē vakariņas. Ieraudzījis, ka stūres neviena nav, satvēra ratu un sāka stūrēt pēc kursa, kādu bija atcerējies no senām dienām. Drīz viņu atbrīvoja stūrmanis Sipols. Kapteinis vakariņoja kajītē, bet matroži — savās telpās. Bocmanis, nokāpis no kajītes, stāvēja sardzē kuģa priekšgalā.

Tomsons, saukts Vilis, mani skubina, lai eju sameklēt lielajai laivai korķi, jo nekas labs nenāk. Man izejot uz klāja, pretim nāk bocmanis un saka, ka drīz vien būsim „uz grunti". Tikko izskanēja viņa brīdinājums, kad kuģis jau atdūrās uz akmeņiem. Nu steigšus sagatavojām glābšanas laivu ,iededzām uguns liesmu pēc palīdzības. Bija necaurredzama tumsa, taču drīz krastā pamirdzēja uguntiņa no izšautās raķetes. Bijām ieraudzīti. Un te jau krastā, ar lākturiem rokās, sanākuši glābēji un rīko, kas mums darāms.

Pēc vakara jandāliņa, kam iegansta pa bija devis bocmanis, viņš nu ir pirmais malā gājējs, nesot līdzi savu drēbju maisu. Pēkšņi augsts vilnis viņu nogāž ar visu maisu. Abi peld — tikai katrs savā virzienā. Man laimējās nokļūt malā bez kļūmēm. Vilis palika uz kuģa un rīkoja mūsu mantu novākšanu malā. Sakrāvām mantas glābšanas ierīces ratos un braucām uz staciju. Šķūnī likāmies uz guļu.

No rīta ejam skatīt savu Jupiteru. Nakti, vējā un straumes šūpots, tas vēl augstāk uzdzīts akmeņiem un sagāzies uz sāniem. Ūdens nokritis un redzam, ka kuģa priekšgala tēviņš, dauzoties gar akmeņiem, nolauzts līdz pašai ūdens līnijai. Stūres arī vairs nav, lielā lūka vaļā, glābšanas laiva nosviesta pie reliņa un ūdens skalojas telpā.

Strandēšana gan bija notikusi bez briesmām. Tā kā nekas vairs nebija glābjams, ķērāmies pie kuģa mantu novākšanas malā, pirmām kārtām pārtikas, jo bija jāpārceļas uz dzīvi glābšanas stacijā.

Pēc vairāk gadiem, kā kapteinis uz krievu kuģa Produgols, biju aculiecinieks briesmīgajai Mesinas katastrofai.

1908. gada novembrī Produgols no Dženovas uz Mariupoli Azovas jūrā. Laiks bija saulains, jūras virsma vizuļoja kā milzīgs spogulis un ceļš labi veicās. Pēc pāris dienām jau izbraucām Mesinas šaurumu un mierīgi turpinājām ceļu.

Kādā pēcpusdienā pie debesīm pēkšņi parādījās tumšs mākonis, kas ātri pārklāja visu apvārsni. Sāka smidzināt lietus, sacēlās brāzmains vējš un drīz vien viļņu galiem uzmetās baltas krēpes. Tvaikonim lēcot no viļņa viļnī, skrūve sviedās ārā no ūdens un tas kļuva grūti valdāms. Drīz kuģis sagriezās ar galu uz ziemeļrītiem, neklausīja vairs stūrei un neganti valstījās. Visādi izmēģinājāmies pagriezt kuģa galu atpakaļ kursā, bet mūsu pūlēm nebija sekmju.

Pienāca nemierīga nakts. Krasts nebija tālu, bet smidzeņa dēļ nevarējām to saskatīt. Drīz vērojām, ka ūdens krāsa kļūst gaišāka .Lietus mitējās, redzamība uzlabojās un tūdaļ kuģa kreisajā pusē varējām saskatīt krasta kontūras. Virs apvāršņa jau iznira kalnu virsotnes, vētra un jūra mūs dzina arvien tuvāk krastam. Pēc kādas stundas jau varējām saskatīt ēkas aiz smilšainās liedagas. Bija skaidrs, ka kuģis drīz skārs dibenu, ja nespēsim apturēt tā virzīšanos uz malas pusi. Nebija citas izejas, kā apturēt mašīnas un nomest abus enkurus. Tā arī izdarījām, bet augsto viļņu dēļ nepaguvām izlaist abas enkuru ķēdes vienādā garumā.

Kad enkuri bija nomesti, kuģis gan pagriezās ar galu pret vēju, bet bangainā jūra neganti raustīja ķēdes, kaut arī mašīnas strādāja ar pilnu jaudu. Nebijām pārliecināti, ka ķēdes ilgi izturēs, tādēļ sagatavojām glābšanas laivas, lai, vajadzībai rodoties, tās ātri varētu nolaist ūdenī. Tā sagatavojušies, stāvējām sardzē un gaidījām tālāko norisi.

Pēkšņi pārtrūka viena enkura ķēde. Otra vēl turēja, bet kuģis neganti svaidījās drīz uz vienu, drīz otru pusi. Stūres vīram un stūrmanim uzdevu stingri uzmanīt stūres stāvokli, lai tai mirklī, kad trūks otra ķēde, nemēģina vairs turēt kuģa galu pret vēju un jūru, bet tūliņ ļauj galam griezties uz krasta pusi. Nebija ilgi jāgaida: pārtrūka arī otra ķēde, un, mašīnām strādājot pilnā jaudā, braucām krasta virzienā. Tvaikonis pamazām nosēdās uz smilšainā sēkļa. Jūra gāzās pāri klājam un ūdens šļāca gaisā līdz pat skursteņa galam.

Krastmalā pulcējās ļaudis. Piesējām auklu glābšanas jostai un tad aizpeldinājām malā ,kur ļaudis to satvēra. Tā nodibinājām sakarus ar cietzemi un iekārtojām glābšanas ierīci ar trizulī pakārtu sēdekli.

Nogaidījuši atvilni, laidām pirmo komandas locekli malā. Nākošais vilnis viņu panāca un krietni samērcēja. Viņš tomēr sveiks un vesels nokļuva krastā. Kad vairums kuģa ļaužu jau bija krastā, nopludinājām malā dažus kokus, brezentu un laivu buras, lai uzceltu teltis pagaidu nometnei. Vētra pamazām aprima, un tad atstāju kuģi, kā pēdējais.

Pusceļā salūza glābšanas krēsls un es kaļķos cilpā, tomēr laimīgi nokļuvu krastā. Tur jau no Reggio bija ieradies angļu Lloida aģents un divi glābšanas biedrību pārstāvji, lai noslēgtu līgumu par kuģa glābšanu.

Apmēram kilometru no avārijas vietas atradās Bianco pilsētiņa. Devāmies turp un nakti pavadījām viesnīcā. Īsta miera tomēr nebija, jo kalna nogāzē pārāk nemierīgi elsa jūra. Agri piecēlušies, gājām skatīt kuģi. Jūra bija atkāpusies un sardzes matrozis jau bija uzrāpies atpakaļ uz tvaikoņa. Krastā viņu mākusi garlaicība. Produgola priekšējais gals gulēja vēl mazliet pagriezts pret jūru, bet pakaļējais bija pilnīgi iesēdies smiltīs.

Pēcpusdienā, izdarīdami formālo avārijas pieteikumu muitas iestādei, pamanījām krasta tuvumā kādu divmastu šonerīti cīnāmies ar bangām. Arī to vētra bija iedzinusi līcī, no kuŗa tas vairs netika laukā. Viņš taisīja izmisuma pilnus gājienus gan uz vienu, gan otru pusi, bet bez panākumiem. Bangainā jūra dzina to arvien tuvāk plīsumiem. No krasta varēja redzēt, ka nelaimīgā burenieka ļaudis sakāpuši uz reliņa, lai, kuģītim skarot sēkļus, varētu mesties ūdenī. Kāda spēcīga banga pacēla šonerīti gaisā un tad sparīgi svieda uz sēres. Abu mastu gali sakļāvās. Sekoja otra banga — masti liecās atpakaļ un iekrita jūrā. Kuģītis bija pārlūzis, un tā ļaudis centās sasniegt krastu. No malas viņiem pretim steidza glābēji, un drīz viss šonerīša personāls bija drošībā. Tikai jūras ūdens bija kļuvis iesārts, jo kravā bija vīna mucas, kas, kuģītim strandējot, bija saplīsušas. Izglābtie grieķu jūrnieki apmetās tanī pašā viesnīcā, kur biju novietojis savus ļaudis. Vakarā parakstīju līgumu par kuģa izglābšanu ar vācu sabiedrību Salvators.

Tikko vētra bija norimusi, atbrauca glābšanas tvaikonis, noenkurojās Produgola tuvumā un iesāka savu grūto uzdevumu. Pēc divi nedēļām tam izdevās mūsu kuģi mazliet atvilkt no krasta. Par nelaimi uznāca jauna vētra. Velkoņa tauva pārtrūka un Produgolu atkal uzdzina sēklim. Tikai kad vētra aprima, izdevās mūsu kuģi ievilkt dziļāk ūdenī. Iedarbinājām mašīnas un tad paši saviem spēkiem steidzām uz Mesinu.

Pēc pārciestās avārijas Kalabrijas krastos, Dienviditalijā, 19. decembrī Produgolu novietoja Mesinas sausajā dokā, lai izlabotu bojājumus. Doks atradās šaurajā pussalā, kas puslokā apņem Mesinas ostu. Tur mūs pārsteidza vēl lielāka traģēdija.

Lai netraucētu bojājumu apskati un labošanas darbus, no kuģa tilpnēm steidzīgi izņēma visas koka daļas un novietoja sausā doka malā. Mašīnu telpās no katliem izlaida ūdeni, bet no kuģa ārsienām noņēma vārstuļus. Izpildot šos priekšdarbus, bija pienākuši Ziemsvētki, kas deva mums iespēju apskatīt skaisto Sicilijas ostas pilsētu un tās apkārtni. (Turpinājums sekos)

PRETRUNAS

VĒSTULE NO ASV

Ir pamats uzskatam, ka amerikāņu tautu tur neziņā par vienu otru vitālu un svarīgu jautājumu, kas būtu skaidri definējams, lai ikviens zinātu, kāda ir īstā situācija.

Pirms kāda laika viceprezidents Džonsons kādā savā runā, kas daļēji bija tēmēta bij. prezidentam Eizenhaueram, cita starpā pateica, ka viņš neredzot iemesla būt pārmērīgam pesimistam attiecībā uz Kubas nākotni. Raksturojums, kas nemaz vēl nav tik bīstams vai eksplozīvas dabas.

Šais dienās ASV ārlietu vadītājs Rasks pirms piedalīšanās NATO konferencē izteicās, ka vēl joprojām pastāv trīs bīstamības: Kuba, Berlīne un Laosa. Ko gan caurmēra amerikānis (un jebkurš cits!) lai secina no šādām divi pretējām definīcijām, kuras izteic divi vienas valsts varas reprezentanti?

Kad republikāņu senātors Kītings (Keating) jau vairākkārt raksturoja Kubas bīstamību un to, ka šo jaunpiedzimušo komūnistu satelitu joprojām nostiprina un izveido par bazi agresīviem nolūkiem, daudzi (arī daļa senātoru un Kongresa locekļu!) neuzņēma šo ziņojumu par nopietnu.

Starplaikā amerikāņu žurnālisti, sevišķi Lubels, zondē tautas noskaņojumu par Kubu, apbraukādams daudzas AS valstis un iztaujādams dažādu profesiju ļaudis. Šie atzinumi nebūt nav glaimojoši valdības politikai Kubas jautājumā. Vēl vairāk — tie ir pesimistiski un arī ledainas vienaldzības piesātināti. Tā kāds iztaujātais izsakās, ka amerikāņiem jāsamierinās ar visu to, kas pašreiz notiek Kubā, jo valdībai trūkst tālredzīgas rīcības un noteiktas stājas. Pavīd arī pa kareiviskai atbildei, bet tās nav pārsvarā. Vairums ar dziļu nožēlu konstatē pašreizējo ASV bīstamo stāvokli Kubā, kuŗa novēršanai Sav. Valstis negrib uzņemties kādu militāru risku, bet lūkot saspīlējumu nokārtot citiem līdzekļiem.

Šobrīd nav vairs svarīgi, ko domā amerikāņu tauta un cik pretrunīgas ir valstsvīru atziņas par stāvokli. Notikumi raujas uz priekšu un ASV krasta tuvumā aug Pad. Savienības simtprocentīgi balstīts brīvības un tiesību pretinieks.

Pēdējās dienās Sav. Valstīs iebraukušie Kubas bēgļi, nākdami vai no visām Kubas provincēm, vienā balsī apliecina, ka padomju techniskais un militārais kontingents Kubā ir liels, joprojām pieaugot apmēros, un ka krievi izbūvē zemūdeņu bazi Kubas ūdeņos. Pie šīs pēdējās informācijas Valsts departaments piezīmē, ka viņiem nav ziņu par to . . .

Kubas bēgļiem nav nekāda pamata melst niekus un nepatiesību par savu tēvzemi, kas tagad pilnīgi nonākusi padomju varā. Bet tagad netrūkst tādu, kas netic bēgļu nostāstiem. Vai tā tas nebija ar mums pašiem un vai tā tas nav vēl šodien?

Nav ne mazāko šaubu par to, ka Kubas bārzdaiņa ilgā viesošanās Chruščeva paradīzē veicinās Kubas izveidošanu par komūnisma pirmo citadeli Dienvidamerikā vēl straujākā gaitā.

Nav neviena, kas traucētu šo gaitu, vai domātu, kā to apturēt vai iznīcināt. Konferences seko konferencēm, protokolu mapes piebriest lēmumiem un rezolūcijām. Trūkst galvenā — to iedzīvināšanas, kaut vai ar ieroču spēku, ja vajadzība un nopietnais stāvoklis to prasītu. Un šai demokratiskās spriedelēšanas periodā, kam daudz vājuma pazīmju, komūnisti Kubā rīkojas, ceļ un veido to, ko tiem diktē sarkanā vēža centrs Kremlī.

Amerikāņi jau sen runā, ka pienācis pēdējais brīdis rīkoties un kaut ko efektīvu darīt, bet viss tas apgulstas un izplēnē. Kaut kādi citi apstākļi un apsvērumi, varbūt arī vienaldzība, viņus novirza no mērķa, kas būtu jāsasniedz. Muskuļi nav savilkti cirtienam, kur briesmas aug durvju priekšā.

Būtu maldīgi domāt un cerēt, ka kāds tagad ierunātos par Baltijas valstu brīvības iznīcināšanu, kas notika ar tā paša sātana roku, kas tagad pacelta Amerikas krastu tuvumā. **E. Rauza**

SARKANIE SMIEKLI

— Doktor, brauciet ātrāk, lūdzu, manai sievai apendicīts!

Neuztraucieties, dārgais. Es personīgi pirms 2 gadiem izgriezu jūsu sievai aklās zarnas piedēkli. Vai esat kādreiz dzirdējuši, ka cilvēkam otrreiz būtu gadījies apendicīts?

— Bet vai jūs nekad neesat dzirdējuši, ka cilvēkam var gadīties otra sieva?

☆

Sarunājas Čarlijs Čaplins un Alberts Einšteins.

Einšteins: — Mani sevišķi sajūsmina jūsu mākslas internacionālais raksturs. Visa pasaule sajūsminās par jums, jo visi jūs saprot.

Čaplins: — Jūsu slava vēl neparastāka. Visa pasaule sajūsminās par jums, lai gan jūs neviens nesaprot.

„Krokodil" 10. 4. 1963.)

☆

Kāds jauns cilvēks gribējis dabūt darbu iestādē. Viņam prasīja rekomendāciju.

— Es biju ministra brālēns.

— Bijāt? Bet tagad?

— Arī tagad esmu viņa brālēns, bet viņš nav vairs ministrs.

☆

Pirms eksāmena profesors draudzīgi griežas pie studenta:

— Eksāmens ir kā teātris; jūs esat aktieris, es — skatītājs.

— Lieliski! — iesaucās students. — Tūlīt pasaukšu suflieri.

☆

— Jūs visu dienu gulējāt pie sava galda, — līdzstrādniekam nikni teica iestādes vadītājs, — ienāciet manā kabinetā.

— Piedodiet, pie jūsu galda es nevarēšu gulēt.

(„Nauka i žizņ" Nr. 3 — 1963.).

☆

— Ir gan pienācis laiks: veikals bez pārdevēja, tramvajs bez konduktora — nav vairs ar ko lamāties-

☆

— Atjēdzieties, kāpēc jūs tik daudz pierakstījāt pie ārzemnieku rēķina?

— Grauju kapitālismu.

(„Izvestija neģieļa" 15. — 1963.)

☆

Sieva saka vīram:

— Kāpēc tu vairs nespēlē šachu ar kaimiņu?

— Vai tu spēlētu ar cilvēku, kas neatzīst spēles noteikumus, blēdās, ņirgājas par partneri un, pazaudējis spēli, lien kauties?

— Protams, ka ne.

— Redzi, arī kaimiņš vairs nespēlē.

„Krokodil" Nr. 7. — 1963.)

☆

(Kaķim, kas noķēris pīlēnu (redzama bilde), suns saka tā:)

— Vai tu nedabūsi brāzienu par to?

— Nerūpējies, vispirms es to apēdīšu un pēc tam atzīšu savu kļūdu.

(„Pravda" 5. 5. 1963. pārspiedusi no „Čajan").

MAZAS PĀRDOMAS PAR LIELĀM LIETĀM

NACIONĀLAIS JĀRESPEKTĒ ARĪ MĀKSLAS LAUKĀ

Nesen notikušajā Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības ģenerālkonferencē pieņēma kādu mums visiem vērā liekamu un nozīmīgu atzinumu, publicējot ziņāšanu šādu rezolūciju: „Latviešu tautas un latviešu ev.-lut. dr. garīgā mantojuma kristīgais, nacionālais ir cieši saistīti." — Protams, daudziem jo daudziem, ieskaitot arī lajus, šī doma bija skaidra un saprotama arī pirms šīs rezolūcijas, taču bijuši gadījumi, ka daži par to tomēr šaubījušies, vai pat bijuši gluži pretējos ieskatos, piemēram, Milvokos.

Ka kristīgam ar nacionālo jābūt cieši saistītam mūsu reliģiskajā dzīvē, tāpat arī mūsu trimdas latviešu mākslas dzīvē, resp. tās jaunrades darbā, vai mākslinieciskam nevajadzētu iet roku rokā ar nacionālo? Kā kādas draudzes locekļi, kuri aizmirsuši, ka kristīgam ar nacionālo jābūt cieši saistītam, — sāk novirzīties uz nepareiziem ceļiem, tāpat arī mākslas dzīvē, pa svešiem ceļiem klīzdami, mēs esam sākuši kalpot svešiem elkiem.

Protams, te mēs laikam nekā nepanāktu ar attiecīgas rezolūcijas pieņemšanu, taču tas nenozīmē, ka mūsu mākslas dzīves laukā viss būtu pametams tādam pašam paspļismas ceļam kā līdz šim. Kādas saprātīgas un mērķtiecīgas vadlīnijas katrā ziņā varētu būt svētīgas arī mūsu trimdas mākslinieciskās jaunrades izgaismošanā. Neviens taču nevarēs noliegt to, cik gan ļoti niecīgas bijušas mūsu jaunās mākslinieku paaudzes (tās, kuŗa mācījusies trimdā) izglītības iespējas mūsu nacionālās mākslas izpratnes virzienā. Ja atskaitām pavisam nedaudzo latviešu mākslinieku privātās mākslas studijas, kur tā sakot: mākslinieciskais ar nacionālo veidojas ciešā sakarībā, un dažas publikācijas mēnešrakstos „Jaunā Gaita", Ceļa zīmes," „Tilts", Laika piel. un „Labietis", — tad tas arī ir viss. Un tomēr tas ir pārlieku maz, lai kādas tautas mākslas dzīves sniegums — viņu lielumu vai mazumu — skaidri un reljefi parādītu zināmā laika perspektīvā. Tikai ar šīs perspektīvas nepārredzēšanu izskaidrojama daža dižošanās par jauniem mākslas sasniegumiem vai atklājumiem; bieži vien nosaucot par jauniem sasniegumiem to, kas latviešu mākslā sasniegts jau pirms 30—40 gadiem.

Nevienam nevar būt iebildumu pret to, ka daži savus veikumus latviešu tēlojošā mākslā grib apgūt ar jaunām un nopietnām metodēm, bet pakaļskriešana svešām manierēm taču nav ieskatāma par kādu jaunas metodes apgūšanu. Lai neaizmirstam, ka īsta māksla aizvien ir bijusi un būs pretstats katra veida akrobatiskam manierismam. Latvietis, kuŗu šāda akrobatika mākslas vārdā nespēj apmierināt, ir jau pagriezis muguru šāda veida mākslas izstādēm, un rezultātā: šādas mākslas reprezentanti žēlojas, ka sabiedrība necenšoties „moderno mākslu" saprast, un neatbalstot māksliniekus — neiegādājoties viņu darbus.

Šādi mākslinieku pārmetumi sabiedrībai tomēr šķiet nepamatoti. Par apstiprinājumu tam varu ņemt kaut sava pagasta mākslinieku Jāni Kalmīti. Viņa darbu izstādes šī gada Kultūras dienu ietvaros Linkolnā un Milvokos bijušas kupli apmeklētas, un tautieši iegādājušies 20 viņa gleznas. Un vai kāds varētu apgalvot, ka Jānis Kalmīte nav viens no mūsu redzamākajiem latviešu modernās mākslas (protams, šī vārda vislabākā nozīmē) pārstāvjiem mūsu trimdas mākslinieku saimē? — Starpība, protams, tā, ka Jānis Kalmīte savas gleznas nerada pēc kaut kādas internacionālas „vispārpieņemtas" formulas, bet viņa darbos dominē tīri personīgie tēlošanas paņēmieni, caurausti ar viņa latviskā gara temperamentu. Mākslinieciskais te cieši saistīts kopā ar nacionālo. Mūsu trimdas kopības saime to redz un saprot, un tādēļ visur, kur vien Kalmīte parādās ar saviem darbiem, tiem rodas cienītāji un ieguvēji.

(Nobeigums 7. lpp.)

...TRUNAS

...E NO ASV

par stāvokli. Notikumi raujas uz priekšu un ASV krasta tuvumā aug Pad. Savienības simtprocentīgi balstīts brīvības un tiesību pretinieks.

Pēdējās dienās Sav. Valstīs iebraukušie Kubas bēgļi, nākdami vai no visām Kubas provincēm, vienā balsī apliecina, ka padomju techniskais un militārais kontingents Kubā ir liels, jopro-jām pieaugot apmēros, un ka krievi izbūvē zemūdeņu bazi Kubas ūdeņos. Pie šīs pēdējās informācijas Valsts departaments piezīmē, ka viņiem nav ziņu par to . . .

Kubas bēgļiem nav nekāda pamata melst niekus un nepatiesību par savu tēvzemi, kas tagad pilnīgi nonākusi padomju varā. Bet tagad netrūkst tādu, kas netic bēgļu nostāstiem. Vai tā tas nebija ar mums pašiem un vai tā tas nav vēl šodien?

Nav ne mazāko šaubu par to, ka Kubas bārzdaiņa ilgā viesošanās Chruščeva paradīzē veicinās Kubas izveidošanu par komūnisma pirmo citadeli Dienvidamerikā vēl straujākā gaitā.

Nav neviena, kas traucētu šo gaitu, vai domātu, kā to apturēt vai iznīcināt. Konferences seko konferencēm, protokolu mapes piebriest lēmumiem un rezolūcijām. Trūkst galvenā — to iedzīvināšanas, kaut vai ar ieroču spēku, ja vajadzība un nopietnais stāvoklis to prasītu. Un šai demokratiskās spriedelēšanas periodā, kam daudz vājuma pazīmju, komūnisti Kubā rīkojas, ceļ un veido to, ko tiem diktē sarkanā vēža centrs Kremlī.

Amerikāņi jau sen runā, ka pienācis pēdējais brīdis rīkoties un kaut ko efektīvu darīt, bet viss tas apgulstas un izplēnē. Kaut kādi citi apstākļi un apsvērumi, varbūt arī vienaldzība, viņus novirza no mērķa, kas būtu jāsasniedz. Muskuļi nav savilkti cirtienam, kur briesmas aug durvju priekšā.

Būtu maldīgi domāt un cerēt, ka kāds tagad ierunātos par Baltijas valstu brīvības iznīcināšanu, kas notika ar tā paša sātana roku, kas tagad pacelta Amerikas krastu tuvumā. **E. Rauza**

...IE SMIEKLI

...jūsminās par jums, jo visi jūs saprot.

Čaplins: — Jūsu slava vēl neparastāka. Visa pasaule sajūsminās par jums, lai gan jūs neviens nesaprot.

„Krokodil" 10. 4. 1963.)

☆

Kāds jauns cilvēks gribējis dabūt darbu iestādē. Viņam prasīja rekomendāciju.

— Es biju ministra brālēns.

— Bijāt? Bet tagad?

— Arī tagad esmu viņa brālēns, bet viņš nav vairs ministrs.

☆

Pirms eksāmena profesors draudzīgi griežas pie studenta:

— Eksāmens ir kā teātris: jūs esat aktieris, es — skatītājs.

— Lieliski! — iesaucās students. — Tūlīt pasaukšu suflieri.

☆

— Jūs visu dienu gulējāt pie sava galda, — līdzstrādniekam nikni teica iestādes vadītājs, — ienāciet manā kabinetā.

— Piedodiet, pie jūsu galda es nevarēšu gulēt.

(„Nauka i žizņ" Nr. 3 — 1963.).

☆

— Ir gan pienācis laiks: veikals bez pārdevēja, tramvajs bez konduktora — nav vairs ar ko lamāties.

☆

— Atjēdzieties, kāpēc jūs tik daudz pierakstījāt pie ārzemnieku rēķina?

— Grauju kapitālismu.

(„Izvestija neģieļa" 15. — 1963.)

☆

Sieva saka vīram:

— Kāpēc tu vairs nespēlē šachu ar kaimiņu?

— Vai tu spēlētu ar cilvēku, kas neatzīst spēles noteikumus, blēdās, ņirgājas par partneri un, pazaudējis spēli, lien kauties?

— Protams, ka ne.

— Redzi, arī kaimiņš vairs nespēlē.

„Krokodil" Nr. 7. — 1963.)

☆

(Kaķim, kas noķēris pīlēnu (redzama bilde), suns saka tā:)

— Vai tu nedabūsi brāzienu par to?

— Nerūpējies, vispirms es to apēdīšu un pēc tam atzīšu savu kļūdu.

(„Pravda" 5. 5. 1963. pārspiedusi no „Čajan").

Gara KULTŪRAI

Aina Zemdega, A.R.C.T.

PROF. JĀZEPA VĪTOLA PIEMIŅAS VAKARĀ

Šī gada Toronto koncertu sezona, kas godam turējusies respektējamā kvalitātē, skanīgi un koši noslēdzās ar LNAK protektorātā prof. Jāzepa Vītola 100. dzimšanas dienas atcerei veltīto vakaru.

Kā latviešu literātūras vēstures pirmajā lapā mums pretī raugās Kr. Barona nopietnā seja, tā latviešu mūzikas sākums saaudzis ar prof. Vītola vārdu, un, dažreiz liekas, pieder tālai pagātnei. Tādēļ brīžiem, koncerta zālē sēžot, gluži pārsteidza tiešais un laikmetīgais tuvums ar komponistu, kuŗa mūžs un darbi ir liecinieki, cik lieliem, steidzīgiem soļiem latviešu māksla metusies uz priekšu, lai panāktu tradiciju bagātās Rietumeiropas tautas. Šo tuvuma izjūtu vēl sevišķi kāpināja un pagātnes - tagadnes robežu dzēsa prof. Vītola dzīvesbiedres Annijas klātiene, kas ar sveicienam pasniegtajām rozēm rokās noklausījās programmu. Tā bija izvēlēta, dodot īsu ieskatu prof. Vītola atstāto darbu bagātībā: solo un koŗa dziesmās, instrumentālā mūzikā, bet, diemžēl, saprotamu iemeslu dēļ, atstājot ārpusē orķestra darbus.

Koncertu ievadīja prof. T. Ķeniņa īsa uzruna, kurā viņš savu bijušo skolotāju raksturoja kā lielu, spēcīgu un sabiedrisku personību, kas, kaut arī nelatviskā apkārtnē uzaudzis un sākumā darbojies, vēlāk kļuva par latviešu mūzikas dzīves vienu no galvenajiem vadītājiem un veidotājiem.

Programmā kā pirmo no četrām dziesmām Dainas koris rūpīgā izpildījumā deva „Dieva lūgums", kas savā nemākslotajā vienkāršībā radīja īsa svētbrīža noskaņu. Tad nekošajā gaišs pavasara prieks („Saules svētki" u. c.).

Sava laika romantismu dzirdējām „Melodijā" Op. 2 Nr. 1 un „Romancē" Op. 15, ko atskaņoja mūsu jaunā cerība — vijolnieks I. Ramiņš, kas vēl studē Toronto konservatorijā, uzmanīgi A. Ramiņas pavadīts. Iepriecināja spēles tīrais tonis.

Kā pretstats šiem divi opusiem bija vīru koŗa dziesmas, ko ar entuziasmu dziedāja Viestura Toronto kopa Jāņa Baruša vadībā. Sevišķi vīrišķīgi izskanēja „Uguns milna".

Koncerta otrā daļā īsts guvums bija Maigas Dežardēnas dziedājums. Jauka bija lielā vienkāršība „Baltā bērza šūpolītē". Audience prasīja atkārtojumu „Laimītei" un „Orchidejas sapnim". — Dziedone pēdējo interpretēja ar operas skatuvei piemītošu drāmatismu. No saņemtiem aplausiem sava daļa pienākas brīvmāksliniecei M. Tūterei par pavadījumu.

Vienīgais klavieŗu solo bija variācijas par tautasdziesmas „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" temu mūsu iecienītās pianistes Veras Leinveberes krāsainā priekšnesumā. Latvijā Vītola darbi bija katra klaviernieka repertuārā. Mūsu jaunajiem pianistiem tas retums, varbūt tādēļ, ka viņi nezina, ka Vītola darbi pieejami, ka A. Vītola kundze Ņujorkā mīļu roku izsūta notis pieprasītājiem.

Programmu noslēdza apvienots Dainas un Toronto Latviešu 1. ev. - lut. draudzes koris, diriģentu J. Pālena un A. Purva vadīts ar — ko gan citu — kā „Beverīnas dziedoni" un „Gaismas pili". Koŗa dziesmas mīļotāji justos vīlušies, ja to iztrūktu, jo, vai gan nav tā, ka, tās klausoties, katrs sevī dziedam noti pa notij līdz, ka tās jau ir kļuvušas daļa no mums pašiem.

Žēl, ka daļai mūsu aktīvākās un latviskākās jaunatnes — Latviešu ģimnazijas audzēkņiem — nebija dota iespēja šo koncertu noklausīties: viņu izlaiduma akts bija iekritis tieši tai pašā laikā. Kad būs atkal izdevība, godinot liela latvieša piemiņu, nākt pie atziņas, ka paši tik mazi nemaz neesam?

Kaut gan šai vakarā latviešiem Toronto bija trīs sarīkojumi, Jāzepa Vītola vakars bija labi apmeklēts, kā tas arī pienācās.

Velta Toma

PIE PIEMINEKĻA

Komponistam
JĀNIM CĪRULIM

Pēc dziesmu paliem
no draugu kausiem
ar rozēm šķīries
un projām gāji.

Ne atsaukt balsi,
ne līdzi doties,
jo katram savu
Dievs lēmis laiku.

Vai tā ir dzīves,
vai nāves tiesa?
Vai tā mūs vieno,
vai mūžos dala?

Aiz saules vieta,
tur nāksim kopā —
ar senu dziesmu,
ar jaunām slāpēm.

26. V 1963.

LATVIEŠU RAKSTNIEKI LATVIJAS KARTĒ

Ingrīda Grīnberga darina rakstnieku karti.

Atzīsimies vaļsirdīgi, ka reti kādam no mums skolā patika kalt galvā rakstnieku dzimšanas vietu nosaukumus un gadus. Tāpat tas laikam būs arī ar mūsu visjaunāko paaudzi, kas tagad mācās trimdas latviešu skolās. Tāpēc slavējams 16 g. vecās Ingrīdas Grīnbergas oriģinālais veikums, kas minētās vielas piesavināšanos padara interesantāku un labāk pārskatāmu.

Kā Ingrīda to panākusi? Pēc skolotāja Nikolaja Kalniņa ierosmes uzzīmējusi Latvijas karti un tanī rūpīgi ierakstījusi rakstnieku vārdus, sagrupētus ap viņu dzimšanas vietām. Tā radušies labi pārskatāma kopaina, kas rāda, kuŗas vietas latviešiem devušas vairāk „bagātākas," kuŗas „nabagākas."

Vislielāko rakstnieku skaitu — 30, kā kartē redzams, devusi galvaspilsēta Rīga. Otrā lielākā Latvijas pilsētā Liepājā dzimuši 7 rakstnieki. Šai ziņā Liepājai cienīgi blakus nostājas Vecpiebalga ar tādu pašu skaitu. Seko Nereta ar 5 tur dzimušiem rakstniekiem. Tad Jelgava un Džūkste— ar 4 katra. Kartē „vientulīgas," bez neviena rakstnieka vārda izrotājuma palikušas tikai pāris pilsētas, piemēram, Ventspils.

Ingrīda Grīnberga — pati visjaunākās paaudzes pārstāve būdama — savā kartē nav aizmirsusi atzīmēt arī jauno rakstnieku un dzejnieku vārdus. Tā redzams, ka Ragaciemu „literāri nozīmīgu" padarījis L. Tauns, Varkavu A. Spoģis, Nauditi G. Saliņš, citi jaunie godam stājušies blakus savu pilsētu vai ciemu vēsturē jau ierakstīto slavenību vārdiem.

Interesantās kartes autore, par spīti saviem 16 gadiem, ir stipri „aizņemta persona." Ingrīda Grīnberga ir ne tikai sekmīga

(Nobeigums 8. lpp.)

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

1. sēj. **ZVĒRU UN PUTNU PASAKAS**, 480 lapp. $ 7.80
2. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS**, I daļa, 540 lapp. 7.80
3. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS**, II daļa, 520 lapp. 7.80

Aplūkojiet šo izdevumu, tas ir visās grāmatnīcās.

LATVJU GRĀMATA

ERNAS OŠIŅAS-BĒRZIŅAS BALETSTUDIJA RĀDA SAVUS SASNIEGUMUS

Tā nebija sagadīšanās, ka Ernas Ošiņas - Bērziņas baletstudija savu gadskārtējo audzēkņu vakaru šogad varēja atzīmēt ar skaitli „13". Tik daudzi gadi jau aizritējuši, kopš studija uzsāka savu paidagoģisko darbu Toronto, ejot vienmēr kā pa kāpnēm neatlaidīgi uz augšu. Ja māņticīgie tic, ka skaitlis „13" nozīmē neizdošanos, tad par šo baleta vakaru to nevar teikt. Kaut gan tas pagājušajā sestdienā iekrita vienā laikā ar Jāzepa Vītola piemiņas koncertu, Blūra koledžiata piemīlīgās telpās, kur baletvakars notika jau otro gadu, publika bija piepildījusi ne vien visu apakšējo zāli, bet arī plašo balkonu.

Imponēja jau precīzais sākums. Ar tādu pašu precīzitāti noritēja arī visa tālākā programma. Precīzitāte, disciplīna vispār bijusi studijas stiprā puse. Tikai tādas studijas paspārnē varējuši augt un veidoties tādi jauni talanti kā Anda Griķe, mazā igauniete Anna-Li Knuut, kas šī gada maijā bija redzama arī televīzijā uz 6. raidceļa dejā „Menuet" ar vēdeklīti. Šo deju viņa lieliski nodejoja arī studijas vakarā. Tāpat minamas citas vecākās audzēknes — Karmene Kaija, Arisa Ausekle, Zane Sterna, Inta Vilka.

Vakaru ievadīja mazās audzēknes fantastiskajā grupu dejā „Pasaciņa". Dekorātīvo akcentu — krāsās mirdzošos tulpju ziedus ar taurenīšiem un smaidīgo pavasaŗa sauli — bija devis māksl. Kārlis Bērziņš. Apgaismotāja Valža Turķa krāsaino prožektoru gaismā skatuve ieguva priecīgi pavasarīgu noskaņu. Ernas Ošiņas - Bērziņas choreografijā, turpat gandrīz trīs stundu ilgajā priekšnesumu daļā, bija redzami 26 jauni iestudējumi, kam izdomā un krāsās bagātus kostīmus arī šogad bija zīmējusi Rita Nommika. Fantastiskā „Zilā putna atgriešanās", „Glezniе soļi", Meksikāņu valsis" u. c. dejas, gan grupās, gan atsevišķi, mazās dejotājas nodejoja ar tādu prieku un drošumu, ka mazie skatītāji zāles pirmajos krēslos tikko varēja savaldīties no došanās jautro meitenīšu pulkā.

Tālākajā programmas daļā raitu baletsoli demonstrēja vidējās grupas audzēknes, kas jau spērušas krietnu soli tālāk baletmākslā, un to starpā pavīd jau dažs labs daudzsološs talants.

Vecāko audzēkņu grupā vēl arvien pārākā un nepārspētā ir Anda Griķe, sevišķi izceļoties ungāru rapsodijā ar Brāmsa mūzikālo ietērpu, vienreizējā choreografiskā sniegumā. Griķe vēl priecināja ar pāris citām temperamentīgām dejām. Viņas kustības ir pārdomātas, bet straujas. Viņai ir izcili baletēzes dotumi un tas, ko sauc par labu „skatuves nervu". Šinī grupā atzīstami sevi parādīja Karmeņa Kaija, Arisa Auseklis, Zane Sterns, Inta Vilks un dažas citas sveštautietes, piemēram, noslēguma dejā Variācijas ar savu daudzveidību, sākot ar klasisko maigumu līdz „kan-kan" bezbēdībai. Oriģināla choreografijā un izpildījumā bija iepriekšējā deja — Baumotājas, ar komisku un mazliet pikantu pieskaņu, tā bija jāatkārto.

Priekškaram aizveŗoties un atveŗoties, uz skatuves bija sastājušās visas dejotājas ar savu audzinātāju un programmas atbalstītājiem vidū.

Mūzikālo pavadījumu veica viens no pazīstamākiem Kanadas klavieŗu solistiem — Valters Idlers (Walter Ideler).

Atkal viens panākumu gads noslēdzies, lai jauno studijas gadu sāktu 3. septembrī, kad noteikta jaunu audzēkņu pieteikšanās.

V. Sidare

PAULA BRĪVKALNE OREGONĀ

24. maijs Oregonas latviešiem bija svētku diena, kad ceļā uz Austrāliju Portlandē ieradās Štutgartes operas soliste, dziedone P. Brīvkalne. Koncerts notika Sieviešu kluba zālē. Daudzi klausītāji sveica dziedoni ilgstošiem, sirsnīgiem aplausiem.

Programmas pirmajā daļā dzirdējām prof. J. Vītola pazīstamākās dziesmas. Iejūtīgi un apgaroti viņa izpildīja arī Haralda Berino „Mana dziesma" un Bruno Skultes bērnu dziesmu ciklu ar Raiņa tekstiem.

Otrā daļa bija veltīta latviešu operu ārijām. Soliste dziedāja ārijas no Lolitas brīnumputna un Uguni. Tāpat skaisti izskanēja Br. Skultes Marutas dziedājums no operas Vilkaču mantiniece.

Koncerts klausītājiem deva lielu, paliekamu pārdzīvojumu. Dziesmu iztulkojumi palika neaizmirstami ar savu spriegumu, izteiksmes sparu, sirsnību un ar savu tik ļoti raksturīgo pieeju katrai dziesmai.

Klausītāju sumінājumi un ziedu veltes bija pateicība tālajai viešņai Bija arī piedevas. Klavieŗu pavadījumus rūpīgi un smalkjūtīgi veica I. Baiere.

Z. Ritmanis

Ernas Ošiņas - Bērziņas baletstudijas jaunās dejotājas.

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

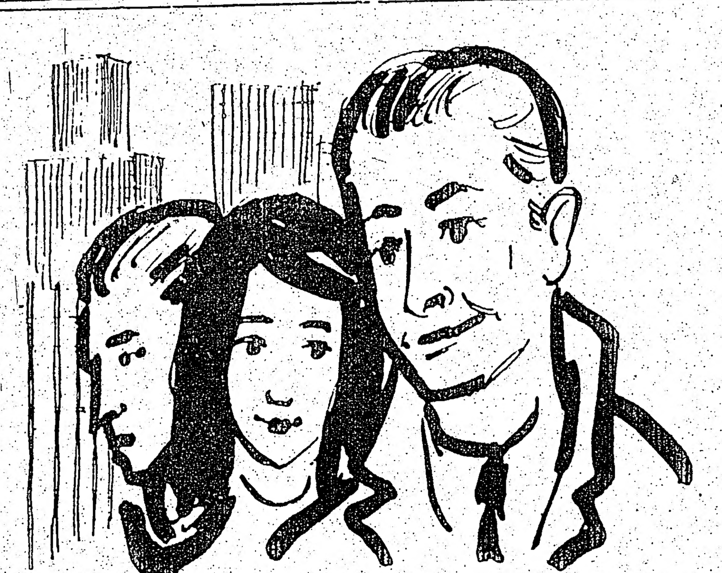

(43. turpinājums)

Skaisti! Ilgi nedzirdēta kārtīga suņa riešana Antiņam šķita tik jauka, ka viņš tik tikko aiz sajūsmas neatrēja pretī. Pa laikam Ņujorkā redzētos, ērmīgi izcirptos pūdeļus, kas dāmiski sīkiem solīšiem, siksniņu galos tipināja līdzās savām kundzēm, nebija gadījies dzirdēt rejam. Vai viņi to maz prata, līdz pašai dvēselei nedabīgi sasmaržoti un safrizēti, tīrās suņu karikatūras? Brīnums, ka viņus vēl nebija atstājis visu pasaules suņu visbūtiskākais instinkts — apstāties pie viena otra koka vai staba . . .

Šis te rējējs bija varens suns ar varenu balsi un (tālāk pagājis, Antiņš ieraudzīja) stiepļu pinuma žoga iekšpusē ar lēniem, nosvērtiem un cienīgiem ierējieniem pavadīja katru, kas gāja garām šķietami pamestai, klusai mājai, mušu sieta aizvilktiem lieveņiem.

Antiņš apstājās, lai pateiktu dusīgajam sunim kaut ko draudzīgu. Viņam tagad bija taisni tāds prāts, ka gribējās laipni aprunāties ar kustoni. Taču sunim Jērs kaut kā šķita aizdomīgāks par visiem citiem. Viņš draudīgi atņirdza zobus, izslējās pelēks (ar gaišāku pavēderi) pakaļkājās un trieca mērena teļa augumu stiepļu žogā, sākdams riet kā negudrs.

Antiņš tik viegli nebija iebaidāms un negribēja no sava labā nodoma lēti atteikties. Iebāzis roku kabatā, sataustīja gabaliņu šokolādes un meta briesmonim: „Še, uz kārā zoba! Un beidz bļaustīties! Tu taču redzi, ka esmu tev draugs."

Sunim nenāca ne prātā atzīt Jēru par draugu vai arī viņš nebija sapratis latviešu valodu. Tas varēja tā būt, un tāpēc Antiņš jau gribēja atkārtot savu tuvināšanās mēģinājumu angļu valodā, kad pēkšņi atvērās mušu sieta aizplīvurotās lieveņa durvis un laukā izbāzās kupla sievietes galva.

Kuplā galva sauca, lai liekot viņas sunim mieru. Tādi uzbāzīgi cilvēki kā viņš un bērni padarot kustoni tik nervozu, ka vajadzēšot vest pie nervu ārsta.

Suni pie nervu ārsta? Antiņš kaut ko vēl ģeķīgāku nebija dzirdējis un gribēja šai lietā pateikt savus ieskatus, bet viņu pārkliedza paliels puika, kas pilnā jaudā auļoja šurp un sauca vienā gabalā, turēdams abās paceltajās rokās pa pistolei: „Beng, beng, beng . . . Lord, es tev palīdzēšu pieveikt šito bandītu! Beng, beng . . ."

Sieviete rājās, suns rēja, puika klaigāja, tīkamais pilsētas nomales klusums kaut kur bija pazudis, un centās pazust arī Antiņš. Viņš steidzās tālāk ātrā solī un labu laiku viņam neienāca prātā atskatīties, līdz ieklausījās un sāka likties, ka kāds viņam seko. Jā, visu laiku aiz muguras bija dzirdami soļi, kas ne atpalika, nedz pietuvinājās, turoties visu laiku vienā attālumā. Antiņš apstājās un tūdaļ dzirdēja, ka gājējs aiz muguras arī apstājās. Paspēra dažus ātrus soļus uz priekšu. Sekotājs arī paspēra tikpat daudz soļu. Šaubu vairs nebija, kas par lietu. Antiņš strauji apcirtās apkārt un stāvēja vaigu vaigā ar savu vajātāju.

Tas bija nejaukais, bļaustīgais bengotājs. Vilkās viņam pa pēdām neglīti piemiegtām acīm, svarīgi sašķobītu seju, ar vienu revolveri rokā, otru iestūķētu makstī, kas karājās pie platas, visādiem skārda spīguļiem izraibinātas jostas. Iztaisījies spoks pēc īsta ķēmiņa, platmalainu govpuiša cepuri galvā, sarkanām, piešotām stulmkurpēm kājās.

Antiņš pārskaities viņam uzsauca: „Tu, sesk, ko vazājies man no pakaļas? Vai tev nekā cita prātīgāka nav ko darīt?"

Taisni pret viņa pieri pacēlās pistoles stobrs: „Bang, beng, beng!"

„Taisies kā pazūdi!"

„Beng, beng, beng!" atkal tā pati atbilde.

Sākt ar puku skaļu jandāliņu laimīgi noklusušajā ielā nebūtu prāta darbs. Atlika ejot pastiept garāku kāju un cerēt, ka spokam apniks sekot. Bet pēc brīža, kad Antiņš atkal atskatījās, puika jāprojām vilkās viņam aiz muguras kā aukliņā piesiets. Kā lai tiek no pistolēm apkārtā negantnieka vaļā? Māju numuri jau skaidri rādīja, ka Ragna dzīvo tepat kaut kur tuvumā. No šāda rezgaļa visu kaut ko varēja sagaidīt, visādas bezkaunības, kas padarītu Ragnas acīs viņu aplam smieklīgu.

Jā, ko lai iesāk? Ar spēcīgiem vārdiem vien nekas nebūs panākams, puika tikai atbļaus pretī vēl skaļākā rīklē. Jērs beidzot izšķīrās par klusu, bet stipri ietekmīgāku rīcību. Draudīgi atsviedās atpakaļ un sāka skriet, it kā nopietni gribēdams sekotāju noķert un pamatīgi pārmācīt.

Puika tiešām izbijās un laidās lapās. Antiņš (vēl gabaliņu paskrējis viņam pakaļ) sāka smaidīt un apmierināts berzēja rokas. Tā, nu šī lieta bija laimīgi nokārtota. Tagad tikai vajadzēja iespējami ātri nokļūt līdz Ragnas māju vārtiņiem, kas balti spīdēja rūpīgi apcirpta dzīvžoga spraugā, un tad tur pazust, aiz zaļā pagalma kokiem un krūmiem.

Vārtiņi sausi nočīkstēja, zem Antiņa kājām iečirkstējās glīti nograntēta celiņa oļi. Šķita, ka kūdras krāsas māju ar zaļām logu apmalēm un durvīm, kuŗai uz tikpat zaļa jumta kā piparkūku vīriņš tupēja skaisti brūns skurstenis, Ragnas vecāki nesen būs nopirkuši. Ar tādu, acīm redzamu mīlestību, par ko liecināja rūpīgi koptais pagalmiņš, tikai latvieši mēdza izdaiļot savus jaunos īpašumus. Vairums amerikāņu rūpējās tikai par to, lai zālāji būtu gludi nocirpti. Bet te visapkārt mājai kā krāsaina josta stiepās svaiga uzrušināta puķu dobe. Un šur tur starp puķēm redzēja tomātu stādus, piestiprinātus koka nūjiņām. Arī neapšaubāma latviskuma pazīmes — mīlot skaistumu, tai pašā laikā, cik iespējams, zemi izmantot praktiski.

Antiņš gandrīz jau bija aizmirsis nepatīkamo sekotāju, bet kaut kā iedomājās atskatīties un — sastinga, nespēdams paspert tālāk uz mājas pusi vairs ne soli. Pistoļu puikas nekaunība nepazina itin nekādu robežu, tā neaizturama patlaban stūmās cauri baltajiem vārtiņiem. Tātad negantnieks tomēr bija redzējis viņu te ienākam un nu turpināja dzīties pakaļ.

„Gnīda, kā tev nav kauna lauzties iekšā pilnīgi svešā mājā?" Antiņš iesaucās spslēpti paklusā balsī (lai mājā aiz vaļējiem logiem viņu kāds nevarētu sadzirdēt), tai pašā laikā izvaikstīdams seju tik aplam bargu, ka no tās pat velns būtu pagalam notrūcies.

Bet puiku Antiņa vaikstīšanās nespēja iebiedēt ne mazākā mērā. Uz abu makstīs iebāzto pistoļu spaliem rokas lielīgi uzlicis, viņš sauca pretī: „Lūk, taisni to es gribēju prasīt tev pašam: kāpēc esi te ienācis — svešā mājā? Atbildi tūliņ uz vietas, citādi . . ." Puika izrāva no makstīm abas pistoles un nebija šaubu, ka kuŗu katru brīdi var atskanēt nejauki skaļi kaujas saucieni . . .

„Es esmu šai mājā ielūgts ciemos, saproti. Un tā ka tu neesi ielūgts, tad netaisi traci, bet labāk pazūdi."

„Ciemos? Pie kā?"

Šādu neciešami uzbāzīgu tincinātāju citos apstākļos Antiņš gan būtu zinājis kā apklusināt — sadevis knēvelim pa dibenu, un beigta balle. Bet tagad no nejauceņa vajadzēja tikt vaļā bez lielāka trokšņa.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

VESELĀ MIESĀ MĀJO VESELS GARS

Toronto DV sporta kluba 10 gadu atceres vakars pag. sestdien pulcināja ap 75 sporta draugus ar viesiem. Sporta darbinieku dāmas bija klājušas gaumīgu ciennasta galdu, un vakars noritēja sportiskās draudzības zīmē.

Kluba pr-dis R. Kadiķis savā uzrunā norādīja uz apstākļiem pirms desmit gadiem, kad toreiz maija mēneša beigu dienās sāka darbību DV sportisti un 6. jūnijā izgāja pirmajā basketbola sacensībā. Kluba dibināšanas sanāksme notika DV namā, kur esam kopā kluba desmit gadu atceres vakarā.

Mūsu vecāko sportistu norādījumi, sagatavotība un izturība bija pamatķīla darbam latviešu sporta laukā. Sports vieno cilvēkus. Mūsu devīze ir cīnīties un uzvarēt. Pagājušos gados ir pārvarēti daudzi grūtumi, it īpaši tie bija izjūtami, kad trūka papildspēku. Sportam nepieciešami sekotāji - atbalstītāji. Spēlētāji nododas sportam ar lielu entuziasmu un pelna izcilu paldies. Mūsu vēlēšanās redzēt vairāk tautiešu - sporta draugu, kas apmeklētu sporta sacensības. Kluba darbu materiāli un morāli atbalstījusi DV Toronto nodaļa.

Pie kluba darbojas futbola, basketbola un nesen darbību uzsākusi galda tenisa komanda. Basketbols apvieno 3 komandas, īpašu ievērību pelna jau trešo gadu darbojošās jaunatnes komanda. Būsu liels ieguvums arī futbolā rast vairākas komandas.

R. Kadiķis ar atzinību pieminēja klātesošo ilggadīgo kluba valdes locekli un futbola vienības vad. A. Grinbergu, kas kluba vadībā darbojas jau no pirmsākuma. Tāpat viņš veltīja pateicības vārdus pirmajiem aktīviem kluba dibinātājiem E. Krūkam un Kr. Briedim un visiem kluba labvēļiem.

Desmit gadus aktīvi klubā darbojošos sportistus: A. Richteru, A. Sudmali, A. Kudrašovu, E. Bušu, J. Muskatu un E. Ģīmi apveltīja ar īpašām sporta piemiņas balvām.

Basketbola komandas pārst. A. Spricenieks veltīja pateicības vārdus kluba un komandas vad. R. Kadiķim jeb, kā viņu sporta laukumos dēvē, „Kočam", un pasniedza īpašu piemiņas balvu.

Futbola sekcijas vad. A. Grīnbergu par izcilajiem nopelniem cildināja komandas kapt. A. Alksnis un nodeva futbolistu balvu.

DV Kanadas zemes valdes pr-dis R. Epneris, jubilārus sveicot, izteica solījumu par lielāku sporta atbalstu nākotnē, īpaši tencinot kluba veikumu jauniešu piesaistīšanā. Viņš noraidīja dažreiz dzirdētos aizspriedumus un pārmetumus sportam, kas it kā kavējot jauniešus no izglītības apgūšanas. „Sports ir tas, kas rada vīrus," norādīja R. Epneris un pasniedza DV KV velti - aploksni.

DV Toronto nod. pr-ks R. Puriņš savā apsveikumā norādīja, ka sporta ļaudis daudz palīdz DV darba stiprināšanā, un veltīja atzinīgus vārdus kluba nenogurstošajiem darbiniekiem R. Kadiķim un A. Grīnbergam.

Kanadas latviešu sporta apvienības pr-dis J. Ādminis cildināja DV sporta klubu kā stabilāko latviešu sporta vienību Kanadā. Klubs neprot „zaudēt", kādēļ nav arī pārsteigums, ja kluba basketbola komanda, 10 reizes piedaloties Kanadas latviešu basketbola meistarības spēlēs, arī vienmēr ir izcīnījusi meistara godu. Tāpat godam turējusies futbola komanda. Liels panākums ir jaunatnes basketbola komandas izveidošana. Novēlot sekmes jaunajai galda tenisa nozarei, J. Ādminis izteica pateicību kluba dvēselei R. Kadiķim un novēlējumu nepagurt sporta darba laukā. „Veselā miesā mājo vesels gars", teica sporta apvienības priekšsēdis un, lai saglabātu latviešu sporta nākotni, dedzīgi aicināja aktīvizēt sporta nodarbības īpaši skautu vienībās.

LNAK valdes un pr-ža sveicienus nodeva K. Tannis, tencinot kluba veikumus latvietības stiprināšanas virzienā un novēlot Dievpalīgu nākotnes gaitās.

Latviešu skautu sveicienus nesa v. v. I. Batraks, norādot, ka arī skauti ir ieinteresēti latviešu sporta vārda celšanā. No Hamiltonas Spartas sveica tās pr-dis I. Leja.

E. Krūka, atzīstot kluba panākumus, uzsvēra vadības nopelnus un cildināja kluba pr-ža dzīvesbiedres M. Kadiķes lielo atbalstu sporta darbības sekmēšanā. Kā mazu atzinību A. Grīnbergs viņai pasniedza kluba velti.

Latviešu kara invalidu apvienības sveicienus nesa Kanadas nod. pr-ks N. Kaverskis, pasniegdams labākā sportista apbalvošanai īpašu balvu.

No Toronto latviešu sporta kluba sveica pr-ks E. Skujiņš. Bij. maratonists K. Blumbergs sveica savā un „gaŗgabalnieku" K. Bukasa un E. Bubenko vārdā. Par īpašiem veikumiem futbola noz. vad. A. Grīnbergs pasniedza piemiņas velti kluba sarīkojumu daļas vad. un futbolistam K. Gulbim.

Sportistu saime ar viesiem kavējās pārrunās un atmiņās par aizvadītām dienām sporta laukumos līdz vēlai vakara stundai viesmīlīgajā DV Toronto nodaļas namā.

Vakaru atjautīgi vadīja aktieris Dzintars Pūpēdis. O. K.

GAIDA BALODE

beigusi Toronto universitāti, iegūstot B. A. gradu modernās valodās. Jaunā akadēmiķe studijas turpinās Francijā Sorbonnas universitātē. G. Balode ir korporācijas Daugaviete locekle.

Toronto latv. ģimnazijai jau 7. izlaidums

TLTA sestdienas ģimnazijas 7. izlaiduma akts notika 25. maijā Sv. Andreja baznīcas Latvijas karogiem un zaļumiem greznotajās sarīkojumu telpās.

Pēc karoga ienešanas māc. A. Briedis svētbrīdī apcerēja dzīves vērtības. Ikvienam cilvēkam dārga ir viņa tēvija, dārgāka par to ir brīvība, bet visdārgākā — patiesība.

Ģimnazijas direktors prof. V. Burkēvics, pārskatā par skolas darbību atzīmēja, ka septiņos gados ģimnaziju beiguši 103 audzēkņi. Ar katru gadu mazinājies to audzēkņu skaits, kas skolu atstāj pirms beigšanas.

Apliecības, ko latviešu ģimnazijas absolventi saņem, viņiem gan nedod iespējas iestāties augstskolā, bet to morālā vērtība ir liela. Latviešu sabiedrība aicina viņus savā vidū un sagaida viņu līdzdarbību sabiedriskās dzīves veidošanā.

Pēc Latvijas himnas sekoja karoga nodošanas ceremonija. Abitūrientu vārdā V. Treiguts nodeva karogu nākošās klases audzēknim J. Andrejsonam.

Šogad ģimnaziju beidza sekojoši audzēkņi:

I. Ancāne, B. Atteka, M. Beikmane, V. Epners, V. Innus, L. Grīnberga, T. Īberga, I. Medne, M. Miķelsone, T. Ozoliņš, E. Simanovska, V. Treigūts, M. Velme un L. Zichmane. 14

Gatavības apliecības beigušiem pasniedza ģimnazijas direktors prof. V. Burkēvics.

Par Leonīda Breikša dzīvi un darbiem plašāku un labi sagatavotu referātu nevainojamā latviešu valodā nolasīja Indra Ancāne. Referātu papildināja pārējie audzēkņi un audzēknes, deklamējot L. Breikša dzejoļus.

Absolventu klases audzinātāja A. Bāliņa teica atvadu vārdus.

Apsveicēju rindu ievadīja vecāku pad. pr-dis I. Andrejsons. LPB priekšnīce B. Senkēviča aicināja iet latviskās dzīves ceļu, veidot sabiedrību.

No TLB sveicienus nesa E. Tiltiņš, DV — E. Ozols, I ev. - lut. draudzes — E. Liberis. No sestdienas skolas ļoti sirsnīgiem vārdiem savu bijušo klasi sveica A. Martinsone. Absolventu vecāku vārdā skolotājiem un sabiedrībai pateicās A. Ancāns.

Absolvents V. Treiguts klases vārdā atvadrunā izsacīja pateicību klases audzinātājai A. Bāliņai un pārējiem skolotājiem. A. Bāliņa saņēma veltei K. Skalbes kopotus rakstus, skolotāji ziedus.

Balvas par sekmēm mācībās izpelnījās: 1 kl. G. Melli un G. Gūtmane, II kl. R. Kusmane, M. Pētersone un V. Zuntaka, III kl. A. Libere un G. Caune, IV kl. I. Ancāne un I. Medne.

I. Ancāne saņēma arī rakstnieces B. Senkēvičas personīgo balvu līdz ar veltījumu dzejā.

Apbalvojumus pasniedza arī audzēkņiem, kas nav kavējuši mācības: A. Bāliņam, G. Mellei, I. Gūtmanei un E. Simanovskai.

Saimniecisko darbinieku apvienības ziedojumu — trīs noguldījumu grāmatiņas saņēma I. Medne, M. Beikmane un T. Īberga.

Balvas ģimnazijai bija ziedojuši: LPB, DV, I ev. - lut. draudze, Zelmenis, TLB, D. Šultmanis, M. Matīsa, A. Siliņš, Latviešu dziesmu svētku b-ba, mākslinieku vienība Latvis, Saimniec. darbinieku apvienība un māc. R. Ekšteins.

Ģimnazijas izlaiduma oficiālo daļu beidzot, audzēkņi un viesi kopīgi nodziedāja Plūdona Latvju himnu.

Vakara noslēgumā absolventi līdz ar skolotājiem, vecākiem un viesiem kavējās dziesmās un pārrunās pie vecāku klātajiem ciemasta galdiem.

Sekoja dejas un rotaļas.

TLTA sestdienas ģimnazijas 7. izlaiduma aktā absolvents V. Treiguts svinīgajā karoga nodošanas ceremonijā karogu nodod nākošās izlaiduma klases audzēknim J. Andrejsonam.
Foto A. Jānītis.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0268

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

T O R O N T O
L A T V I E Š U
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

PAR VECIEM UN JAUNIEM

Uz manu rakstu Kāpēc? šī laikraksta 18. maija 40. numurā ar pretrakstu šī laikraksta 29. maija 43. numurā oponē P. K. kungs.

Ļoti cienītais P. K. kungs, vai Jūs savā pretrakstā dažviet neesat mana raksta īsto pamatnozīmi pārpratuši, dažviet ieteicot to pašu, kas ir mana raksta pamatdoma?

Uz manu jautājumu, kāpēc mūsu laikrakstos šajos ilgajos gados nav atsevišķas jaunatnei veltītas nodaļas jūs atbildat, ka jaunatnei nav intereses un vajadzības pēc tādas nodaļas.

Varu Jums atbildēt, ka jaunatnei ir ļoti liela vajadzība un interese pēc tādas nodaļas. Kad šajos ilgajos gados mūsu laikrakstos tās nebija, tad pati jaunatne pēdējos gados ķērās pie vairāku jaunatnes rakstu krājumu izdošanas. Ja mūsu laikraksti būtu šādu jaunatnes interesēm veltītu nozari uzturējuši, tad būtu novērsta vairāku jaunatnes izdevumu rašanās, ar ko būtu daudz iegūts veco un jauno saliedēšanā kopīgai domai un darbībai. Tāpat arī būtu novērsti materiālie izdevumi jaunatnes rakstu publicēšanai.

Uz manu jautājumu, kāpēc vecā paaudze nerūpējās iegūt telpas, kur varētu darboties latviešu skolas un notikt jaunatnes sanāksmes, P. K. kungs atbild, ka vispirms esot jājautā, cik mēs visi, vecie un jaunie, esam ieinteresēti un gribam saglabāt savu latviskumu.

Tālāk P. K. k-gs savā atbildes rakstā norāda, ka stūrakmens latviskuma saglabāšanā ir ģimene, baznīca, skola un sabiedriskās organizācijas. Ļoti pareizi. Bet jājautā: ja nav skolai un sabiedriskām organizācijām telpu, ko tad?

Lielās grūtības šai ziņā labi pazīst vecāki, skolotāji un jaunatnes pulciņu vadītāji. Cerams, ka šajā jautājumā tuvākā laikā viņi izteiksies.

P. K. k-gs vēl aizrāda, ka tēva taisītā lizda dēlam nemaz neesot pa prātam, un, to pārņēmis, viņš to noārdot. Man jānorāda, ka manā rakstā nav domāts par kādas atsevišķas ģimenes tēva un dēla izdarībām, bet gan par visas sabiedrības pienākumiem, un nav piedzīvots tāds stāvoklis, vismaz es nezinu, — ja visa sabiedrība ir uzcēlusi baznīcu, skolu, biedrības māju vai pienotavu, ka dēli vēlāk tās būtu nojaukuši.

Nedomāju, ka dēli ķersies še, Toronto, pie kādas draudzes celtās baznīcas nojaukšanas. Nedomāju arī, ka visu latviešu organizāciju, skaitā četrdesmit, to starpā vairāku jauniešu organizāciju iecerēto kopīgo namu dēli ķersies nojaukt, ja to izdosies kopīgiem spēkiem uzcelt.

P. K. aizrāda, ka vairums mūsu tautiešu še strādājot fizisku darbu. Ar to vecākā paaudze nevar aizbildināties no sabiedrisko darbu veikšanas, jo latvieši gadu simteņiem — arī mūsu valsts pastāvēšanas laikā — vairumā strādāja fizisko darbu, bet tai pašā laikā cēla visas sabiedrībai vajadzīgās celtnes. Vecākās paaudzes to atzina par savu pienākumu. **P. Rudzītis, Toronto.**

TORONTO

● TLB drāmatiskā ansambļa sagatavoto R. Blaumaņa lugu Ugunī izrādīs sestdien, 1. jūnijā, plkst. 7,30 vakarā Royal Ontario mūzeja zālē. Izrādi ar īsiem ievada vārdiem atklās LNAK Kultūras daļas teātra lietu referente aktrise Alma Mača.

● Par spīti jaukajam laikam, pag. svētdien DV namā rīkotais masieres M. Švalbes priekšlasījums Veselības masāža un tās nozīme daiļuma saglabāšanā bija pulcējis krietnu pulciņu klausītāju.

Priekšlasījumā iztirzāja diētas un vingrošanas lielo nozīmi veselības saglabāšanā, kā arī ķermeņa masāžas lomu, piem., ar tās palīdzību novēršot stīvumu ar reumatismu slimās roku un kāju locītavās u. c.

M. Švalbe demonstrēja vairākus vingrojumus vidukļa un vēdera muskuļu nostiprināšanai, kā arī pareizas masāžas paņēmienus.

Parasti pēc priekšlasījumiem klausītāji ātri izklīst, bet šoreiz referentei vēl ilgi nācās atbildēt uz daudzajiem jautājumiem. Dzīvā klausītāju interese par priekšlasījumu vakara rīkotājas, Toronto vanadzes ierosināja padomāt par līdzīga rakstura priekšlasījuma sarīkošanu nākošā rudenī, apskatot kosmētikas nozīmi un skaistuma kopšanas paņēmienus.

● Toronto nod. valde 24. maija sēdē pārrunāja vasaras sezonā paredzēto darbību un 14. jūnija līdzekļu vākšanu pretkomūnistiskiem mērķiem.

Valde lūdz iesūtīt rakstus DV CV izdevumam „DV 20 gados" nodaļas biedrus, kuŗiem būtu pieredze un vēlēšanās aprakstīt notikumus, izteikt domas un uzskatus min. izdevumā.

Valde paziņo grāmatu lasītājiem, ka nodaļas bibliotēka vasaras sezonā būs atvērta piektdienās, no plkst. 7—9 vakarā. Valde ar pateicību pieņēma V. Ivana atkārtotu grāmatu ziedojumu nodaļas bibliotēkai.

DV Kanadā tradicionālās šaušanas sacensības notiks Kičenerā septembŗa sākumā. Toronto nodaļas dalībnieki treniņus uzsāks jūlija mēnesī. Tuvāka informācija sekos. Uz biedru vēlēšanos valde rīkos izbraukumu zaļumos ar makšķerēšanas sacensībām.

● Toronto latviešu koncertapvienība 1963.-64. g. sezonai paredzējusi šādus koncertus:

Š. g. 10. oktobrī Antonina Vaivode, kontralts; 14. novembrī Ingrida un Karina Gūtbergas, duopianistes; 1964. g. pavasarī (datumus izziņos) — vijolnieks Imants Gleške un koloratūrsoprāns Lilija Gleške; 1964. g. 2. maijā vīru koris Daugavieši no Čikāgas.

● Trešdien, 5. jūnijā, Ilze Slaņķe no Maltonas lidlauka izbrauc uz Trinidades salu, lai sāktu viena gada darbu divās YMCAs, Canadian University Service Overseas organizācijas programmas ietvaros.

29. maijā min. organizācija visiem braucējiem bija rīkojusi kopīgu atvadu vakaru. Vēlam aizbraucējai labākos panākumus darbā.

● Sestdienas skolas izlaiduma akts notiks 1. jūnijā plkst. 11. rītā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

● Komponista Jāņa Cīruļa pieminekli pēc tēlnieka A. Kopmaņa meta darināji mets autors A. Kopmanis.

Sveicam mūsu nodaļas biedrus
JĀNI TREIJU
un
ALFRĒDU PĒRKONU
viņu 50. šūpļa svētkos.
DV TORONTO NODAĻAS SAIME.

Toronto nodibinājusies Tautību mākslu padome, kurā pārstāvētas 28 tautības. Uzņ. pilsētas galva D. Summerville ar slovakieti F. Seminski, D. Upeslāci un skotieti P. Fenemiru.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

1. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

1. jūnijā — TLB Drāmatiskā ansambļa teātŗa izrāde — R. Blaumaņa „Ugunī", Mūzeja zālē, plkst. 7,30 vakarā.

22. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

22. jūnijā — Līgo svētki Bērzainē.

29. jūn. līdz 7. jūl. — Kanadas latviešu skautu un gaidu „Lielā Nometne".

5. jūlijā, pl. 7,30 — Anšlava Eglīša viesizrāde „Cilvēks grib spēlēt" Royal Ont. mūzeja telpās.

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Vīna raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes koncerts.

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorijā.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas ceturtais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieŗu un techniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARA

29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

8. jūnijā Sv. Katarīnes Laviešu mednieku un makšķernieku klubs Niagaras upē rīko zušu makšķerēšanas sacensības.

14. septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

14. jūnijā — Ham. Baltiešu Fed. 14. jūnija sarīkojums.

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — HLB gada svētki.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

T O R O N T O
L A T V I E Š U
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Nedomāju, ka dēli ķersies še, Toronto, pie kādas draudzes celtās baznīcas nojaukšanas. Nedomāju arī, ka visu latviešu organizāciju, skaitā četrdesmit, to starpā vairāku jauniešu organizāciju iecerēto kopīgo namu dēli ķersies nojaukt, ja to izdosies kopīgiem spēkiem uzcelt.

P. K. aizrāda, ka vairums mūsu tautiešu še strādājot fizisku darbu. Ar to vecākā paaudze nevar aizbildināties no sabiedrisko darbu veikšanas, jo latvieši gadu simteņiem — arī mūsu valsts pastāvēšanas laikā — vairumā strādāja fizisko darbu, bet tai pašā laikā cēla visas sabiedrībai vajadzīgās celtnes. Vecākās paaudzes to atzina par savu pienākumu.

P. Rudzītis, Toronto.

...kojumu kalendārs

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.
2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.
9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.
14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karīna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.
16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARA

29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

8. jūnijā Sv. Katarīnes Laviešu mednieku un makšķernieku klubs Niagaras upē rīko zušu makšķerēšanas sacensības.
14. septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

14. jūnijā — Ham. Baltiešu Fed. 14. jūnija sarīkojums.
28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.
5. oktobrī — HLB gada svētki.
19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

Dzīve Savienotās Valstīs

VĀKS LĪDZEKĻUS LĪDZDALĪBAI PASAULES IZSTĀDĒ

Sakarā ar iespēju piedalīties 1964.-65. g. Pasaules izstādē Ņujorkā ALAs Centrālā valde sanāca uz ārkārtēju sēdi, lai apspriestu līdzekļu jautājumu. Pēc divu stundu ziņojumiem un debatēm sēdes dalībnieki vienojās nekavējoties sākt līdzekļu vākšanu līdzdalībai Pasaules izstādē, lai tur reprezentētu latviešu tautu un uzskatāmā veidā pasaulei atgādinātu Latvijas okupāciju un turpinātu cīņu par Latvijas brīvību, šo akciju neaprobežojot ar ASV latviešu līdzdalību, bet tajā aicinot arī citu valstu un citu kontinentu tautiešus.

Debates pirms šī lēmuma pieņemšanas ieilga, jo komiteja (First Foundation for Freedom), kas kārtos projektētā Brīvības paviljona celšanu un tajā paredzētās izstādes organizēšanu, nav vēl sniegusi pietiekamu informāciju, vai arī tā bijusi pretrunīga. Sākumā izstādes organizētāji līdzekļus Brīvības paviljona celšanai cerēja savākt no amerikāņiem, tā ka 10 komūnistu apspiestām tautām būtu jārūpējas vienīgi par eksponātiem un informācijas darbiniekiem publikas pieplūduma laikā. Vēlāk tomēr saņemts aicinājums piedalīties ar līdzekļiem arī paviljona celšanā, nosakot pat noteiktu summu — $. 60.000,-, kas būtu savācami maijā (20 tūkst.) un jūnijā (40 tūkst.). Sēdes dalībnieku atzinums bija, ka latvieši tik lielu summu, pie tam tik īsā laikā nevar savākt.

Šo jautājumu sēdes dalībnieki lūdza pārrunāt ASV baltiešu kopīgā komitejā, kurai 28. maijā bija speciāla sēde. Tā kā sēdes dalībniekiem bija cerība, ka vienādi vai otrādi Brīvības paviljons tiks uzcelts un apspiestiem būs iespēja tajā piedalīties, vienojās par ziedojumu vākšanas uzsākšanu, jo piedalīšanās un eksponātu sagāde šai izstādei prasīs lielus līdzekļus. Noteiktu summu pašreiz neviens nevarēja pateikt, bet debatēs tika minēts, ka 2 gados tas prasītu 20, 30 vai vairāk tūkstošu dolaru. Ziedojumus pieņem Amerikas latviešu apvienība, Room 806, 917 15th Street, N. W., Washington 5, D. C. Tā kā izstādei nav lokāls, bet globāls raksturs, tad Amerikas latviešu apvienība ar Brīvās pasaules latviešu apvienības starpniecību griezīsies pie tautiešiem visā brīvā pasaulē. Par sakarnieku pie šīs izstādes rīkotājiem izraudzīja ALA's priekšsēža vietnieku, kas ir arī Ņujorkas latviešu organizāciju padomes pr-ža vietnieks, Kārli Balodi, 132 Frederick Ave., Merrick, N. Y. tel. 516 FReeport 9-0809.

BALTIEŠU ATZINĪBA E. MUROVAM

Sakarā ar Amerikas Balss raidījumu 12 gadu darbību Amerikas baltiešu kopīgā komiteja 28. maijā Vašingtonā, D. C., pasniedza atzinības rakstu ASV Ārlietu ministrijas Informācijas nozares vadītājam E. Murovam. Atzinības rakstu pasniedza atsevišķā ceremonijā, kuŗā piedalījās ASV senātori, Tautas vietnieku nama locekļi, prese u. c.

ALAs CV sēde Bostonā notiks decembrī. Par šo vietu, pēc Bostonas Latviešu tautiskās savienības pr-ža V. Lamberga ielūguma, ALAs CV sēdes dalībnieki izšķīrās 26. maijā, Ņujorkā. ALA's CV sēdes līdz šim notikušas Vašingtonā, Filadelfijā, Ņujorkā un Bostonā. Bostonieši piesūtījuši arī ielūgumu nākamo ALAs kongresu rīkot Bostonā. Jautājuma izšķiršanu sēdes dalībnieki atlika uz vēlāku sēdi.

ALA's sēdes dalībnieki skatīja cauri arī ALA's 12. kongresā iesniegtos priekšlikumus, ierosinājumus un pieņemtos lēmumus, kuŗu šogad bijis sevišķi daudz, pāri par 50 (!).

Latviešu Nacionālā fonda pārstāvis F. Launags iecerējis izdot propagandas markas š. g. 14. jūnijā.

Rīga dimd

Trokšņu iela

Izstaigājušies pa līkumotiem celiņiem Basteja kalnā, izdzēruši glāzi piena kalna paviljona augšējā verandā, noskatījušies uz Brīvības bulvāri un kanāli, iesim lejā gar mākslīgo ūdenskritumu uz bulvāri un no turienes uz Pulveŗa torni.

Tas ir vienīgais liecinieks tik stalts, kas palicis no kādreizējā Rīgas aizsargvaļņa kā mēms, bet ļoti iespaidīgs liecinieks. Ne vienu uzbrukumu vien tas savā mūžā Rīgai pieredzējis un atsitis. Spītējis aplenkumiem un stāv vēl šodien. Tā biezajās sienās redzamas dažas lielgabalu lodes, kas cietajā mūrī tikai pa pusei iesitušās, pašam tornim nenodarot bojājumus.

Kad tas bija beidzis savu sargdienestu, tajā iemitinājās vācu studentu korporācija un — baloži.

Latvijas laikā tur iekārtoja Kaŗa mūzeju, piebūvējot klāt jaunu celtni. Tornis, kā īsts kaŗa liecinieks, bija Kaŗa mūzejam īsti piemērota celtne.

centrēti Amerikas Balsī un neesot nākuši no jauna klāt nekādi citi faktori, kas liktu šo viedokli mainīt.

Liekas, ka kompensācija šim noraidījumam ir Amerikas Balss raidījumu jaudas pastiprināšana.

No Pulveŗa torņa iegriežamies šaurajā Trokšņu ieliņā. Iela bruģēta apaļiem akmeņiem. Ietves nav, bet ieliņas vidū ūdens notekа. Tā ir viena no vecākajām ielām Rīgā, kas vispilnīgāk saglabājusi savu seno izskatu. Labajā pusē šauras mājiņas. Kāpnītes veda uz otru stāvu. Mūris un dzīvokļu durvis dažām vecas. Šauri, mazi logi, tur senās Rīgas elpa.

Līdzīgas mājiņas redzēju arī Prāgā, kur tās bija paredzētas tūristu apskatei. Un dzīvokļu iemītnieki pārtika no tūristu devām. Rīgā šos tiešām interesantos dzīvokļus tūristu apskatei neizmanto. Mēs vispār bijām atturīgi.

Apskatījuši vienu dzīvokli Trokšņu ielā, nokāpjam pa šaurām kāpnēm lejā. Ielas otrā pusē tādas pašas celtnes un noliktavas. Dažas pārbūvētas un piemērotas tagadējām vajadzībām. Kreisajā pusē kādā mājā esot reiz tiesāti un pat mocīti noziedznieki. Bet tālāk tajā pusē strādājuši savos veikalos rotu kalēji. Viņi gatavojuši un pārdevuši savās darbnīcās - veikalos pašu gatavotas, izdomu bagātas sudraba, zelta un cita metalla rotas, kuras bijušas ļoti greznas. Amatnieki turpat arī dzīvojuši: apakšā bijusi darbnīca, bet augšā dzīvoklis. Rotas kalēju darba troksnis atskanējis šaurajā ieliņā, tā cēlies ieliņas nosaukums.

Otto Krolls.

PASTIPRINĀTA LATVIEŠU RAIDĪJUMU JAUDA

Amerikas Balss raidījumu jauda uz Latviju, sākot ar 5. maiju, pastiprināta. Sevišķi pastiprināts viens atkārtojumu raidījums, kas līdz šim bija dzirdams tikai uz vidējiem viļņiem un Latvijā vāji uztverams. Līdz šim to nevarēja dzirdēt pat pašās Savienotās Valstīs. Amerikas Balss programmu uz Latviju raida reizi dienā, ar diviem atkārtojumiem.

Amerikas apvienotā baltiešu komiteja ievadīja sarunas, lai panāktu raidījumus latviešu, lietuviešu un igauņu valodās Vācijā, taču arvien atdūrās pret noraidīgu nostāju. Baltiešu komiteja griezās pat pie ASV prezidenta Kenedija, bet arī no viņa saņemta noraidīga atbilde. Prezidenta vietā komitejas priekšsēdim lietuvietim L. Šemutim atbildējis ārlietu viceministra palīgs R. Dēvis. Viņš vēstulē L. Šemutim paskaidro, ka Brīvās Eiropas raidītājs ir privāts pasākums, kaut gan tā mērķus atbalsta arī ASV valdība. Bez tam arī pateikts, ka Amerikas pasākumi raidījumos uz Baltijas valstīm esot mērķtiecīgi kon-

TOP JAUNI PIANISTI

Skolās bērni parasti iemācās dzīvei nepieciešamās zināšanas, latviešu svētdienas skolās mācās latvisko, bet speciālās intereses jāizkopj citur.

Ņujorkā un apkārtnē ir vairāki latviešu klavieŗu skolotāji un pāris latviešu baletstudijas. Katru pavasari rīko audzēkņu vakarus vai pēcpusdienas, kad rāda, ko audzēkņi iemācījušies pēdējā mācības gadā.

Kā pirmais šogad bija brīvmākslinieces Alises Dzirkales - Cennes klavieŗu studijas audzēkņu sarīkojums 25. maijā Betlemes baznīcas apakšējā zālē Bruklinā, kur blakus audzēkņu priekšnesumiem bija arī divu jaunu mākslinieču koncerta programma.

Audzēkņu vidū no vienas ģimenes vairāki dalībnieki: no divām Ķivuļu ģimenēm 4 bērni: Linda, Juris, Kārlis un Gunta, no Akerbergiem 3: Ilze, Miķelis un Biruta, pa diviem — Rita un Ilona Rāviņas, kā arī Juris un Ingrida Lapiņi.

Programmā trīs latviešu tautasdziesmas, pārējie cittautiešu komponistu darbi.

No mazajiem iepriecināja Ilze Akerberga, Georgs Apelis un Herberts Kitners, kas bez atsevišķi spēlētiem gabaliem visi kopā sešrocīgi nospēlēja divas kompozicijas. Lielāko atsaucību guva 12 g. v. Miķelis Akerbergs, kas techniski drošā un noteiktā tempā spēlēja Vēbera aicinājumu uz deju. Gunta Ķivule un Ingrida Lapiņa ir arī mūzikāli labu toni, techniku un pianistes stāju. Iepriecināja Ārija Baumane un Biruta Akerberga, bet Agita Abena solās būt laba pianiste. Viņa iebrauc papildināties no Filadelfijas.

Audzēkņu priekšnesumus papildināja mākslinieču Inas Selgas un Meridas Māliņas dziedātās dziesmas Alises Dzirkales - Cennes klavieŗu pavadījumā. Atzīmējama prof. L. Slaucītāja komponētā dziesma Meitene, ko komponists veltījis Meridai Māliņai un ko viņa arī šinī sarīkojumā pirmoreiz atskaņoja.

Apmeklētāju skaitā maz svētdienas skolu skolēnu, bet daudz pieaugušo. Alise Dzirkale - Cenne no saviem audzēkņiem saņēma velti un no klausītājiem atzinību.

Atlikums no audzēkņu pēcpusdienas par labu Ņujorkas draudzes vasaras nometnei. Māc. R. Zariņš pateicās audzinātājai par darbu, panākumiem un ziedojumu nometnei.

Vi

JAUNA LATVIEŠU GLEZNOTĀJA

Ar pirmo plašāko darbu izstādi Minesotas Universitātes studentu namā (Coffman Memorial Union) no 6.—24. maijam reprezentējās jaunā latviešu gleznotāja Marija Skutāne. Izstādīti bija 35 darbi, vairums akvareļu, bet arī eļļas gleznas un pasteļi. Eļļas gleznas, gan noskaņu bagātas ainavas, gan figūras, bija lielāko tiesu uz tumša fona ar līdzsvarotiem gaišiem akcentējumiem. Pilsētu ainavu apdares veids tuvojās pusabstraktajam. Pasteļu technikā ar līniju dinamiku izcēlās: Meitene un Māte, kā arī daži plikņi.

Marija Skutāne sākusi gleznot St. Paulā pie gleznotāja V. Āboliņa jau 1956. g., apgūdama glezniecības techniskos pamatus un drošu pieeju krāsām. Pēc tam 1961. g. vasarā viņa mācās St. Paula Galerijas mākslas skolā. Kopš 1960. g. viņa studē mākslu Minesotas Universitātē un cer studijas nobeigt 1964. g. vasarā, kad iegūs tiesības būt par mākslas skolotāju vidusskolās. Viņa jau vairākkārt savus darbus izstādījusi: St. Paula mākslas galerijā, Universitātes mākslas festivāla skatē, Delta Phi Delta gadskārtējā skatē un Vestgēta teātŗa galērijā.

Latvieši skatījuši viņas darbus DV rīkotā jauno mākslinieku gleznu skatē un Jaunatnes dienu mākslas skatē 1960. g. Lai gan sasniegusi jau labu technisku veiksmi un spēj izteikties izjustos tēlos un krāsu dažādībā, Marija Skutāne domā, ka savu stilu nav vēl atradusi. Viņu neapmierina abstraktā māksla, ne bieži sastingušais reālisms, bet viņa grib izteikt savas izjūtas, pašu dzīves dinamiku, kustību īpatās un pievilcīgās krāsu kombinācijās. Jaunās mākslinieces centību novērtējusi Daugavas Vanagu organizācija, piešķirdama viņai savu šīgada stipendiju. Vasarā Marija nolēmusi braukt papildināties un gūt jaunus iespaidus kādā no Kalifornijas mākslas skolām.

M.Rozentāle

KALAMAZŪ LATVIEŠU SKOLA — BRĪVDIENĀS

„Ja Elkhartas Latviešu skolas pārziņa K. Baltpurviņa apsveikumā bija latviešu skolas pielīdzinātas oglītēm, kas kvēlo, „tad es gribētu teikt, ka tieši šī latviešu skolas eglīte liesmo," teica kāds no Kalamazū Latviešu skolas 19. maijā, mācību noslēguma un izlaiduma akta dalībniekiem Latviešu b-bas namā pēc sarīkojuma. Vai tā domāja arī citi, palika nenoskaidrots, bet lielā sabiedrības atsaucība, kādu bija radījis sarīkojums, ko redzējām sarīkojumā gan organizāciju apsveikumos, gan arī kuplajā apmeklētāju skaitā, ko Latviešu b-bas nama pārzinis nodevēja par lielāko skaitu, kādu jebkad šādā veida sarīkojumos redzēts, lika spriest, ka Latviešu skolai tiek pārādīta atzinība un lielāka uzmanība.

Par to visupriecinātākie un iepriecinātākie var justies tiešie darba veicēji — latviešu skolas skolotāji, kuri savus 80 audzināmos ik sestdienu pēcpusdienās ar nenogurstošu sirsnību vadī.

Akts sākās ar skolas karoga ienešanu un mācītāja A. Piebalga svētrunu. Sekoja skolas pārziņa A. Kaugara uzruna. Pēc tam izsniedza liecības visiem skolēniem un skolas absolventiem. Šogad skolu beidza: Andris Vizulis, Ivars Zemitāns, Pēteris Zands, Mārtiņš Paudrups, Līga Miervalde un Anita Grīntāle, bet latviešu vidusskolas klases beidza Ilze Kalnāja un Guntis Miķelsons. Beidzēju vārdā M. Paudrups un I. Kalnāja pateicās skolotājiem, bet skolas pārzinis pieminai pasniedza grāmatas.

Absolventus apsveica un grāmatu veltes nodeva J. Grotēns Latviešu b-bas vārdā, A. Minka no DV apvienības, V. Miķelsons — Kalamazū ev. - lut. draudzes un Latviešu skolas vecāku padomes, bija vēl atsūtītas grāmatu veltes no Kalamazū mednieku un makšķernieku kluba un Elkhartas Latviešu skolas.

Apsveicējos bija arī koŗa Dziesmu Vairogs pr-ce A. Sile un K. Baltpurviņš no Elkhartas skolas. Pēc tam biedrības zālē bija kopīgs kafijas galds visiem skolēniem un viesiem. Tur bija skolēnu pasniegtie ziedi, sumināja elkhartiešus, kuri bija ieradušies tik kuplā skaitā.

Pārzinis pārskatā informēja vecākus un viesus par skolas gaitām, bet vecāku padomes pr-dis par skolas paredzēto Aspazijas un Raiņa jubileju un keramikas A. Graudiņas izstādi nākamā rudenī.

V. Bokis

KOEKSISTENCE

Cilvēki Ukrainā, Ungārijā, Baltijas valstīs un Austrumvācijā smok zem komūnistu diktatūras, bet prezidents Kenedijs apspiesto nāciju traģēdija neinteresē, deklarēja ASV Kongresa loceklis Viljems G. Brejs, Indiānas republikānis ap 600 Cikāgas ukraiņiem Šopēna skolas zālē.

„Prezidentu Kenediju vairāk interesē Afrika un Alabāma," teica Brejs, brīdinādams klātesošos, ka viņu tautas brāļi Ukrainā nekādu palīdzību no Kenedija nesagaidīšot.

„Kenedija ārlietu politika ir miermīlīgas koeksistences politika, koķetēšana ar Kremļa slepkavām," piebilda ar ASV Ukraiņu nacionālās jaunatnes apvienības brīvības cīnītāja diplomu apbalvotais Indiānas deputāts.

Im. B.

Gleznotāja Marija Skutāne savā darbu skatē Minesotas universitātes studentu namā.

ŅUJORKA

⊕ Ņujorkas DV apvienības 25. maija sanāksmē A. Pukīte referēja par ALAs kongresu, A. Valters par DV salidojumu Bostonā un A. Skulte par vanadžu sanāksmi Bostonā, bet J. Pētersons sniedza ziņojumu par futbolistu darbību. Pēc tam A. Valters rādīja krāsu uzņēmumus no DV dienām Ņujorkā un dažiem izbraukumiem vasarā. Sanāksmi noslēdza vanadžu rīkotā tēja ar maizītēm.

⊕ Samērā klusajai iepriekšējā gada teātŗa sezonai Ņujorkā sekos ļoti darbīga nākošā sezona. Bez DV rīkotām teātŗa izrādēm vēl paredzēta Vašingtonas - Ņujorkas apvienotā ansambļa izrāde rež. O. Uršteina vadībā 12. oktobrī ar T. Zeltiņa pārstrādāto lugu Vilks Rīgā, bet Bostonas ansamblis Ņujorkā 2. novembrī izrādīs Austrālijas rakstnieka lugu.

⊕ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Lieldienu aplokšņu ziedojumi šogad devuši $ 3.275,50. Atpakaļ saņemtas 679 aploksnes, pie kam lielākais ziedojums bijis $ 50,- 4 aploksnēs, bet visvairāk bijuši 5 dolaru ziedojumi no 295 ģimenēm. Arī kollektes draudzei šogad ienākušas vairāk nekā iepriekšējos gados: pirmajos 4 mēnešos 6 Ņujorkas dievkalpojumu vietās saņemti $ 3.395,.

Izvērtējot 3 Ņujorkas un apkārtnes kollektes pagājušā gadā, vislielākais caurmēra devums bijis Mančestras draudzei $ 5,50, kuŗā 190 draudzes locekļu, bet kopīgā kollekte — $ 1.057,-. Ņujorkas draudzē ar 2.770 iesvētītiem draudzes locekļiem devums bijis kopā $ 8.157,-, caurmērs $ 2,90, bet Elizabetes - Ņuarkas draudzē no 260 draudzes locekļiem kollektē saņemti $ 486,-, vai caurmērā $ 1,90.

⊕ Ņujorkas DV apvienībai paredzēti šādi tuvākie sarīkojumi: Aizvesto piemiņas koncerts 14. jūnijā Sv. Pāvila baznīcā, 315 West 22. ielā, Manhatenā. Piedalās Tonija Kalve ar deklamācijām, dziedās Sk. Prince, pie ērģelēm Br. Skulte; iespējama arī citu mākslinieku piedalīšanās. Piemiņas brīdi vadīs māc. R. Zariņš. Satiksme ar 7. vai 8. avenijas pazemi, lokālā pietura.

⊕ Palisādu drāmatiskās kopas viesizrāde 21. jūnijā, plkst. 8 vakarā Mūzikas akadēmijā Bruklinā ar Anšlava Eglīša komēdiju 3 cēlienos Cilvēks grib spēlēt. Ieejas kartes pie A. Valtera, tālr. NY 8-8073.

⊕ Pēteŗa dienas sarīkojums 29. jūnijā Portdžefersonā, Longailendā, igauņu īpašumā. Sarīkojumā piedalās Ņujorkas skauti un gaidas ar senlatviešu kāzu uzvedumu. DV apvienība no organizācijas līdzekļiem piešķīrusi 150 dolarus skautiem un gaidām izdevumu segšanai braucienam uz Klīvlendu.

⊕ Montreālas teātŗa viesizrāde 14. septembrī Mūzikas akadēmijā Bruklinā. Izrādīs Čarlija krustmāte režisora Vērenieka, jun., vadībā.

⊕ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā mantu izloze par labu draudzes īpašumam Katskiļļu kalnos 25. maijā draudzes namā piedalījās pāri par 100 draudzes locekļu. Izlozēja ap 300 priekšmetu.

Sarīkojumu ievadīja māc. R. Zariņa teikti svētības vārdi. Par izlozes mērķiem stāstīja dāmu komitejas priekšniece E. Druva, no draudzes valdes runāja A. Muižnieks.

Galveno laimestu 500 dolaru krāšanas bondu laimēja Anna Andersone Bruklinā ar lozi Nr. 420, Irmas un Valdas Ošes ziedoto radio aparātu laimēja Lilija Andersone. Vēl izlozēja A. Riekstiņa kundzes dāvāto sudraba kafijas servīzi, draudzes priekšnieka V. Gobiņa ziedoto sudraba maizes šķīvi, gleznotāju J. Audriņa, B. Klaipa, K. Karlovica un Dr. J. Krogzemja darbus, vairākus tautiskus spilvenus, K. Černoka gleznu u.c. lietas. Izlozi noslēdza dāmu komitejas rīkotā kafija.

I.

BAFALO

⊕ Krāšņs un skaists kā saulaina maija pēcpusdiena bija kluba rīkotais Mātes dienas sarīkojums, piepildot institūta zāli klausītājiem, kas B. Senkēvičas priekšlasījumu noklausījās jau otro reizi. Rakstnieces referāts bija dziļi nacionāls.

Ģimenes dzīvi autore apcerēja no etiskā, nacionālā, vēsturiskā un kultūrālā viedokļa. Mātes mīlestība, daiļuma sajūta, miers un tēva gudrais prāts kopā veido to lielo nesalaužamo vienību, uz kuŗas balstās mūsu tautas un visas cilvēces garīgie un fiziskie pamati. Rakstniece lūdza jaunatni neatstāt savu tautu, neaizrauties ar svešās zemes ārējo spožumu, ērtībām un kultūru, bet būt lepniem uz mūsu valodu, kas ir viena no vecākajām pasaulē. Viņa pieskārās Kristus un Madonnas ideāliem un nobeigumā dzīvi attēloja Mātes - Latvijas tēlu Brāļu kapos, kas gaida mūs visus mājās — kad Latvija būs brīva.

Izcili krāšņa bija pēcpusdienas otrā daļa ar Indras Gubiņas un arī B. Senkēvičas jaunāko vēl nepublicēto dzeju. Klausītāju atmiņā sevišķi palicis „Vecmāmiņas pulkstenis" Ļoti gleznains un dziļi nacionāla skaistuma pilns ir dzejolis „Ja es būtu saules stars". Dzejolī „Dēlam" dzejniece pārdzīvo savu bērnību. Indra Gubiņa nolasīja arī stāstu „Brīnumi", kuŗā tāpat izpaužas autores dzimtenes mīlestība.

B. Senkēvičas dzejoļos liela daiļuma izjūta un dziļa nacionālitāte, piem. dzejolī „Sapņi". Dzejolī „Varoņgars" viņa apdzied Kalpaka ziedošanos dzimtenes brīvībai Viņa noskandēja arī dzejoļus „Es pārnākšu" un „Virši".

Dzejnieces saņēma krāšņus ziedus; viņas sumināja Ed. Tūbelis, J. Ozoliņš, un par apciemojumu pateicās šo rindiņu rakstītāja. B. Senkēviča ierosināja domu, Bafalo un Toronto latviešiem biežāk satikties.

Paldies rīkotājiem par pūlēm un dzejniecēm par skaisto sniegumu.

E. Alka.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

2. jūnijā, plkst. 9 Sv. Toma baznīcā Bronksā māc. A. Ozols; plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

2. jūnijā plkst. 10 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu un jauniešu iesvēti. Sprediķos māc. J. Strauss, dziedās Daugavas vanadžu dubultkvartets un tenors Kārlis Salna prof. V. Dobrovoļska pavadībā.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Downers Place.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 9 no rīta. Dziesmu grāmata.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 8. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Draudzes jauniešu iesvēte paredzēta 9. jūnijā Oklandes Centrālā baznīcā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A 31

2. jūnijā, plkst. 11 Vasarsvētku dievkalpojums. Māc. E. Caune.

9. jūnijā, plkst. 11 draudzes jauniešiem. Nodarbības.

16. jūnijā, plkst. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums. Soliste Paula Brīvkalne. Māc. O. Kleinbergs un māc. E. Caune. Dziesmu lapiņas.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielā.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

2. jūnijā, plkst. 2 dienā dievkalpojums.

OKLANDE, KALIF.

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

O. KROLLA
JAUNĀ ADRESE:
12 Harrison St., Oak Park, Illinois, USA.
Tel.: 3386978.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTĪ ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, 2 garāžas. Kopīgā cenā $ 16.000,-, iemaksa $ 2.500,-.

EGLINTON - YONGE: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 14.900,-, iemaksa $ 2.000,-.

EGLINTON-VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģ. bungalovs, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 13.900,-, iemaksa $ 1.500.-

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Jauns spriegums politiskā frontē

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A.P.) Pagājušās jau pāris nedēļas kopš izbeigušās pēdējās pilsētu un apgabalu pašvaldību vēlēšanas, kas, visus datus sakopojot, atkal liecina par smagiem zaudējumiem konservātīvo partijai. Ka sakāve būs tik smaga, to tomēr neiedomājās lielākie pesimisti.

Atceros kāda augstāka partijas vadītāja deklarāciju: „. . . Mēs zinām, ka atrodamies defensīvās pozicijās; visa cīņa jau ir tikai par to, lai paturētu pozicijas, kādas ieguvām pirms trim gadiem. Bet lēboristiem nepieciešams atņemt mums vismaz 400 vietas, lai šīs vēlēšanas aptuveni uzskatītu par barometru nākošām vispārējām vēlēšanām." Tie bija vārdi, izteikti, pirmajiem rezultātiem ieplūstot partijas galvenajā mītnē, kad jau no paša sākuma bija vērojama noslīece uz „kreiso pusi". Rezultātiem krājoties aizvien pilnīgāk, stāvoklis kļuva kritiskāks — drīz vien sasniedza minēto robežas skaitli 400 un beidzot konservātīviem atņēma 544 vietas. Savu simtiņu panākumu kontā varēja ierakstīt arī liberāļi.

Lieki bilst, kāda prieciga atmosfaira valda lēboristu štābā, kas tūliņ pēc gala rezultātu paziņošanas pasteidzās aprēķināt, ka pašvaldību rezultāti, pārvērsti parlamenta vēlēšanu rezultātos, nozīmētu 150 balsu lielu vairākumu lēboristu valdības sastādīšanai. Bet šo apsverot, der ievērot faktu, ka pašvaldību vēlēšanas nespēj izvilināt pie balsošanas urnām tik lielu vēlētāju skaitu kā parlamenta vēlēšanas, tāpēc rezultātus nevar uzskatīt par drošu mērogu „gaidāmam laikam", bet nevar arī noliegt, ka mākoņi politiskajās debesīs sabiezējuši. Tādēļ atkal uzpeldējis jautājums par vispārējām vēlēšanām jau šoruden. Tas ir jautājums, kura izšķiršanā noteicošais vārds pieder vienīgi premjēram Mekmilenam.

Visai lielīgus vārdus pēc konservātīvo lielās sakāves izteicis lēboristu partijas vadonis Vilsons: „Man ir vienaldzīgi, kad Mekmillens izšķiras noturēt šīs vēlēšanas, mēs visi zinām, kādi būs to rezultāti. Bet jo ilgāk viņš kavējas, jo ļaunāk tas visai valstij; visa pasaule tagad zina, ka valdības pamati stipri sašķobījušies." Bet lielība, kā mēdzam teikt, naudu nemaksā, tādēļ ar augstiem vārdiem vien nepietiek. To apzinās arī lēboristi, un lai būtu sagatavoti eventuālai rudens „kaujai", viņu partija nolēmusi jau tuvākās dienās stāties pie plašas politikas publicējas dienas laikrakstos un arī provinces presē, lai tautai skaidrotu, ka lēboristi paredzējuši vadīt valsts kuģa stūri, ja uzvara nosvērtos viņu labā. Vai nu šīs publikācijas savlaicīga pieteikuma ietekmē, vai tīrās sagadīšanās pēc konservātīvie šai ziņā tomēr pasteigušies pirmie. Jau tagad vairākos laikrakstos atrodami plaši konservātīvo partijas sludinājumi, kuros izklāstīta viņu izejtaktika politikā un līdzšinējie lielie sasniegumi dzīvokļu celtniecībā. „Ja esat pārliecināti, ka visa modernizācija šajās plāksnēs ir nepieciešama un pareizais ceļš, tad sniedziet savu atbalstu konservatīvo partijai, kas rūpēsies, lai visu iecerēto arī paveiktu."

Vai līdzīgi izpaudīsies arī lēboristu saukļi, to rādīs nākošās dienas, kad publikācijās pieplūdīs vos viņu „smadzeņu tresta" ražojumi.

Vasarsvētkos. J. Liģera uzņ.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

KRIEVU VARENIE SPRIEDĪS VĒLĀK

ĶINIEŠU DELEGĀCIJA MASKAVĀ IERADĪSIES JŪNIJA VIDŪ

Krievu komūnistu partijas CK plēnums nenotika, kā bija paredzēts, 28. maijā, bet atlikts uz 18. jūniju. Šis plēnums paredzēts ideoloģisko jautājumu izlemšanai. Brīvās pasaules komentātori šo rīcību pamato ar to, ka jūnija vidū Maskavā ieradīsies ķīniešu delegācija, lai ar krievu varas galma funkcionāriem apspriestu ideoloģiskās domstarpības, un Kremlī vēlas, lai abas apspriedes notiktu vienlaicīgi. Tas, šķiet, neatbilst patiesībai, jo partijas CK plēnumā nevēlas apspriest ideoloģiskās domstarpības ar ķīniešiem, bet tās gruzošās parādības mākslinieku un literātu aprindās, kas partijas galotni pēdējā laikā tik ļoti uztrauc, kā arī partijas aparāta aktīvitātes palielināšanu, lai arī ar ideoloģisko darbu pamudinātu ļaudis vairāk strādāt, tā paturot arī nenoliedzami saimniecisko sabrukumu, sevišķi lauksaimniecībā.

Var paredzēt, ka t.s. ideoloģiskā darba kāpināšanas nolūkos tiks izdarīta zināma pārorganizēšana. Pazīmes liecina, ka līdzšinējās partijas CK ideoloģiskās daļas vietā var nodibināt ideoloģiskās vadīšanas biroju vai komitejas. Tā pirms dažiem mēnešiem centralizēja rūpniecības un lauksaimniecības vadību. Ļoti iespējams, ka tieši šīs partijas galotnei ļoti nozīmīgās pārmaiņas ir izraisījušas iekšējās cīņas pēc amatiem, kādēļ plēnuma atlikšana bija nepieciešama. Paredz arī, ka saslimušā Frola Kozlova vietā tiks izraudzīts cits funkcionārs. Nav pat izslēgts, ka Chruščevs partijas galotnē izdara mazākas vai plašākas tīrīšanas. Tādēļ šis atliktais plēnums jāgaida ar interesi.

*

Kremlis ir atļāvis okupētās Latvijas un Igaunijas ev.-lut. baznīcu vadītājiem braukt uz Ceturto vispasaules luterāņu konferenci Helsinkos, no somu galvaspilsētas ziņo laikraksta „Chicago Tribune" kādreizējais korespondents Rīgā Donalds Dejs.

Konference, kurā piedalīsies ap 10.000 delegātu no visas pasaules (2.000 no ASV), notiks Helsinkos laikā no 30. jūlija līdz 11. augustam.

„Ko par baznīcas apstākļiem komūnistu okupētajā Igaunijā un Latvijā stāsta Kremļa sūtītās personas, par to Helsinkos ļoti interesējas," ziņo Dejs, uzsvērdams somu tautas lielo interesi par notikumiem Baltijas valstīs.

Kā Rīgas, tā Tallinas delegātu skaits somiem neesot vēl šodien zināms, raksta Dejs.

Austrālijas vēži

Attaisījis Sima būdas durvis, sastingu: Sims sēdēja pie galda un viņam priekšā bija liela bļoda, pilna milzīgiem vēžiem. Viņš lielā labpatikā mielojās. Vēži bija desmitreiz lielāki par Latvijas vēžiem. Prasīju, kur viņš tos noķēris. Neteica. Cerēju, ka arī man kādu piedāvās. Nedeva. Aizgāju noskaities un tai pašā dienā Ovenas upē iemetu tīkliņu ar gaļīgu kaulu. Otrā dienā labs vēzis bija rokā. Un mums bija rokā arī māka, kā viņus ķert. Sameklējām sešas vecas divriteņu stīpas, iesējām tanīs tīkliņu, tīkla vidū iestiprinājām aknu gabalus, piesējām pie tīkliem stipras auklas, un nākošās sestdienas rītā bijām upmalā.

Austrālieši stāstīja, ka vēži dzīvo stāvu, mālainu krastu alās, zem koku saknēm un zem akmeņiem. Pirmoreiz laimi nolēmām izmēģināt šķietami necilā vietā, kur kāda lāma savienojās ar upi. Pēc 10 — 15 minūtēm vilkām tīkliņus krastā, un mums visiem nosvīda muguras: trijos tīkliņos gulēja pieci vareni vēži. Tie draudīgi sacēla savas baltās spīles gaisā, šņāca kā kaķi, tikpat skaļi, un lielākie šļāca pret mums 2 — 3 jardus tālu šķidruma strūklu.

Bija problēma, kā tos dabūt maisā. Māris kliedza pēc koka, lai varētu nosist, bet es iemanījos tos saķert no mugurpuses. Daži neticami stipri zobiem un spīlēm turējās pie aknu gabaliem, tā ka nemaz tos nevarēja dabūt no tīkliņiem laukā, bet Imants saķēra kāda milzeņa ūsas un sāka tās pirkstos rullēt, un vēzis pēkšņi atlaidās no aknām, ķēra pēc rokas — un iekļuva maisā.

Pēc šī pirmā loma mūsu rokas tomēr asiņoja, jo šiem vēžiem ķermeņu virspusē, bet sevišķi uz astes ir savu ceturtdaļu collas gaŗi un asi izciļņi — kā ērkšķi. Un tā mēs pirmā dienā noķērām divdesmit divus vēžus, cukura maiss bija pilns.

Vēlāk mēs upes līčiem un stāviem krastiem devām latviskus nosaukumu un tā vēl tagad, citur dzīvojot, bieži pieminam Staburagu, Čūsku līci, Ķinnes atvaru u.t.t.

Mūsu lielākais loms no saules lēkta līdz pusdienai kādreiz bija deviņdesmit seši vēži, bet citreiz pie Staburaga noķērām tikai 16 milzeņus, jo aptrūkās aknu, bet arī ar tiem maiss bija pilns, jo vairāki no tiem, mērījot no spīļu gala līdz astes galam, bija 19—23 collu gaŗi. Lūdzu neieskatīt šeit teikto par makšķernieku meliem, jo, lūk, šeit ir lielākie saldūdeņu vēži pasaulē, un angliskais viņu nosaukums ir „crayfish".

Kā atšķirību, salīdzinot ar Eiropas vēžu makšķerēšanu, varētu minēt, ka šos vēžus šeit ar tīkliņiem ķer tikai dienā un vislabāk saulainā laikā. Bet tos ķeram tāpat kā Eiropas vēžus mēnešos, kuŗu nosaukumos nav burta „r".

Mātītes parasti ir lielākas nekā tēviņi. Astes viņām ir gaļainākas un platākas, un zem tām viņas nēsā ikrus un jaunus mazuļus. Viņas jau nu būtu jālaiž atpakaļ, bet... ja jau letiņi teic, ka zivs auzas lielumā ir derīga, tad lielā vēžu mātīte arī der katlā. Tādēļ arī nav brīnums, ka daudzas labas vietas jau tagad izsmeltas. Turklāt — arī austrālieši tagad noskatījušies no mums un pēdējā laikā sacenšas ar mums ne tikai vēžošanā, bet ir sākuši ēst skābus kāpostus, pašu skābētus gurķus, zušus, nēģus un rudzu maizi.

Nu un kā šie vēži garšo? Bet es jums saku — lieliski! Tikai bez knaiblēm pat izvārītam jūs nevarat noņemt čaulu, un ar nazi vien jūs nevarat atlobīt arī spīli.

Jūlija un augusta mēnešos šie vēži ir tik trekni, ka no laba makana var izņemt divas ēdamās karotes tauku. Arī šie tauki uz maizītes garšo lieliski.

Bet kas tie tādi Imants un Māris? Kad mēs vēžojām Ovenas krastos, viņi bija 10 un 9 gadus veci un pa stāvajiem krastiem kāpelēja kā vāveres. Tad mēs braucām visi uz divriteņiem. Tagad šie jaunie cilvēki mani godā par savu autoru, saucas manā uzvārdā, abi strādā, Imants studē fiziku, Māris — ķīmiju, abi brauc katrs savā autiņā, un šīs nedēļas nogalē abi ieradīsies pie manis. Tad viņi mani iestums autiņā, paķers piekari ar laivu un motoru un autiņš drāzīsies uz lielo Varongas ūdens rezervuāru. Varbūt tiks atkal pilns maiss ar vēžiem.

Bet ko darīsiet jūs, draugi, Kanadā un Amerikā?

Laiks steidzas bezkaunīgi ātri. Divriteņi pārmainīti pret autiņiem, dažs atvars izžuvis, bet ir atrastas jaunas labas vietas. Tomēr kā Austrālijā, tā Amerikā patlaban ir un nāk mēneši bez burta „r".

Ir laiks laisties ar vēžu krītiņiem pa upēm un ezeriem!..

Kārlis Zītars.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Rendsburgā, Vācijā 6. maijā pēkšņi aizsaukts aizsaulē kapt. Alfrēds Šķērstiņš. Viņa šūpulis bija kārts Ziemeļvidzemē, Ķieģeļu pagastā un Latvijā brīvvalsts laikā, tāpat 2. pasaules kaŗa laikā bija armijas dienestā. Pēc nelaiķa, kas bija rosīgs sabiedrisks darbinieks arī Rendsburgā, sēro viņa dzīvesbiedre un tautieši.

● Haus der Begegnung sarīkojumā 4. maijā Hamburgā (Mittelweg) skolas aulā notika baleta vakars Alise brīnumzemē. Šai vakarā kā viesi no Pinebergas piedalījās nevācu bēgļu bērnu baleta trupa, Horbenko vadībā, ar divi dejām: Leļļu lauminа un Ukraiņu tautas deja. Latviešu bērnus šai vakarā pārstāvēja Mārīte Pole, Ilze Cipule, Jānis Cipulis un Aivars Polis.

● Miera draudzes Londonā mācītājs Mužiks svētbrīdī pieminēja un aizlūdza par aizgājušo draudzes locekli sūtni Kārli Zariņu, kas bija gandrīz neiztrūkstošs draudzes vakaru apmeklētājs. Par darbu un pētījumiem Britu dabas zinātņu mūzejā Londonā referēja doc. A. Melderis, stāstījumu illustrēdams ar uzņēmumiem, paraugiem un krāsu diapozitīviem. Melderis pats piedalījies vairākās dabaszinātniskās ekspedīcijās Grenlandē un Lapalandē un interesantā veidā iepazīstināja ar šo zemju dabu un floru.

● Austrālijas latvieši laikam ir vislielākie ceļotāji; Londonā ieradusies atkal kāda jauna latviete no Adelaides, lai iepazītos ar „veco Eiropu." Tā ir Irene Alksne, kas studē Adelaides universitātē paidagoģiju. Viņas tēvs Aleksandrs Alksnis Latvijā bija labi pazīstams architekts.

● Dziesmu vienība Gaiziņš 8. maijā deva koncertu kādā Londonas angļu slimnīcā, programmā bija latviešu tautasdziesmu sabalsojumi un oriģināldziesmas. Klausītāji latviešu dziesmas uzņēmuši ļoti atsaucīgi, un slimnīcas vadība izteikusi dziedātājiem sirsnīgu pateicību.

● Eiropas latviešu janatnes apvienības 10. kongress notiks šogad no 25. jūlija līdz 31. jūlijam, Kēnigšteinā, Taunus kalnos, pie Frankfurtes.

Lai atvieglinātu rīkotāju darbu, lūdz kongresam pieteikties jau tagad, tomēr vēlākais līdz 1. jūlijam pie Kārļa Āboliņa, Postfach 102, Darmstadt. Pieteicoties, lūdz uzdot vārdu, dzimšanas datus un adresi. Tāpat kā pagājušā gadā pieteikšanās saistīta ar daļas kongresa dalības maksas priekšiemaksu, kuŗu vēlāk, ierodoties kongresā, atrēķinās no dalības maksas, kas nepārsniedz DM 50. Priekšiemaksa izdarāma uz sekojošo vārdu un kontu: Kārlis Āboliņš, Deutsche Bank, Darmstadt, Sonderkonto ELJA, Nr. 301531: Vācijā DM 10,—; Francijā NF 15,—; Norvēģijā Nkr. 20,—; Zviedrijā Zkr. 15,—; Dānijā Dkr. 20,— pārējās zemēs atbilstot DM 10, kursam.

● Austrālijas latviešu 2. jaunatnes dienu mākslas izstādē žūrijas komisija godalgoja sešus jauno mākslinieku darbus: V. Aistara akvareli Ezermala, M. Ģenģera ainavu, M. Ruzas grafiku, A. Rutkovskas žanru, V. Spoģes krāsainu grafiku un D. Zariņas portretu eļļā.

● Vieglatlētikas treneris Valdemārs Briedis jau 10 gadus trenē Jaunzēlandes vieglatlētus. Viņš izpelnījies speciālistu apbrīnu par spējām jaunu vieglatlētu izaudzināšanā. Brieža audzēknes ir lodes grūdēja Valērija Slapere un skrējēja Marise Čemberlēna, kas pērn sasniedza labāko rezultātu pasaulē 1 jūdzes skrējienā. Arī kādreizējo pusjūdzes rekordistu Dž. Džonesu izaudzināja V. Briedis.

● Žēlsirdīgās māsas pārbaudījumus Adelaidē izturējusi latviete M. L. Gaile.

● Ziemeļkalifornijas draudze, kuŗas māc. ir A. Ernstsons, par draudzes palīgmācītāju ievēlējusi teoloģijas studentu Ivaru Galdi ar uzdevumu nodarboties ar jaunatni. Šis ir latviešu trimdas draudžu dzīvē pirmais gadījums, kad tieši jaunatnes audzināšanas darbam saistīts jaunais mācītājs.

● Kembridžas vidusskolas absolventu klases audzēknis Agnārs Švalbe, Dalbo, Minesotā, skolēnu sacensībās visas valsts mērogā izcīnījis Readingas Reader's Digest Merit stipendiju izglītības turpināšanai. Švalbe rudenī sāks vēstures studijas Macalester kolledžā St. Paulā.

● Rakstveida vēlēšanās, kuŗās piedalījās 79 proc. balss tiesīgo skautu vadītāju Amerikā, Austrālijā un Eiropā, par latviešu skautu priekšnieku ievēlēja līdzšinējo Arturu Grigoru. Latviešu skautu pilnvarnieku padome viņu apstiprināja amatā turpmākiem diviem gadiem.

● Latviešu ev. lut baznīcas virsvalde nolēmusi pārtulkot angļu un vācu valodā māc. A. Lūša apcerējumu Patiesība un brīvība.

Šo apcerējumu paredzēts izsūtīt vadošiem luterāņu baznīcas delegātiem, kas piedalīsies Helsinku kongresā.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

MASKAVAS PRESE ATKAL RAKSTA PAR KOL LEKTĪVA VADĪBU

Krievu valdība Maskavas laikrakstos oficiāli atzina, ka baumas par Frola Kozlova saslimšanu atbilst patiesībai, gan neko nepublicējot tuvāk par slimības veidu un nopietnību, bet ka viņš ārstējās kādā Maskavas slimnīcā. Neoficiālās ziņas vēstī, ka Frols Kozlovs saslimis ar smadzeņu trieku, kam par iemeslu varot būt arī augonis smadzenēs un ka viņam viena ķermeņa puse paralizēta. Šajā sakarā sagaida, ka jau visā drīzumā viņa vietā partijas CK nozīmēs kādu citu funkcionāru. Frols Kozlovs visu laiku skaitījās diktātora Chruščeva kroņprincis, kā to bija apliecinājis arī pats Chruščevs. Kozlovs bez tam visus pēdējos gadus bija Chruščeva sekretāriāta vadītājs. Viņam trūkstot Chruščeva demagoģisko un aģitātorisko spēju, bet viņš ir apliecinājis cietu un sistēmatisku sekošanu partijas lēmumiem. Vēl pāris nedēļas pirms savas saslimšanas Frols Kozlovs ar cietu roku vadīja tīrīšanas krievu dienvidus kolonijās, kur amatus vajadzēja zaudēt vairākiem partijas un valdības funkcionāriem.

Frola Kozlova izraušanos par diktātora Chruščeva pēcnācēju gan apšaubīja jau kopš ilgāka laika, jo viņš pēdējos gados divas reizes saslima nopietnā veidā ar sirdi, kas prasīja ilgstošu ārstēšanos un turpmāku uzmanību. Tagad visās Rietumu valstīs preses komentātori mēģina izvērtēt, kādas pārmaiņas šajā sakarībā varētu notikt krievu varas galmā, kuŗam funkcionāram ir lielākās izredzes kļūt par Chruščeva kroņprinci.

Ja pagājušās nedēļās, sakarā ar diktātora norādījumu, ka viņš paliek vecs un tādēļ varētu notikt aiziešana no kāda amata, Rietumu komentātori par viņa pēcnācēju uzskatīja vai nu partijas ideologu Iļičovu vai t. s. augstākās padomes prezidija priekšsēdi Brežņevu, tad pēdējās dienās šī iedomāto kroņprinču saime ir paplašināta ar ministru prezidenta vietnieku Kosīginu.

Jāpiezīmē, ka Krievijas apstākļu pazinēji nepielaiž varbūtību, ka Chruščevs jau tuvākajā laikā vēlētos atteikties no kāda sava amata. Tie noraida arī domu, ka Chruščeva stāvoklis būtu apdraudēts iekšējās cīņas dēļ. Neviens gan nešaubās, ka šāda iekšēja cīņa notiks Frola Kozlova amata un neoficiālā kroņprinča titula dēļ. Tīrīšanas pašā galotnē nav notikušas jau pāris gadus. Pēdējās tīrīšanas amatus CK zaudēja daži nespējīgie funkcionāri un bijusī Chruščova favorīte Jekaterina Furceva. Kad partijas galotnes vīri toreiz uzmetās par satriektās Furcevas aizstāvjiem, tad pietika ar asu rakstu Pravdā, lai šos protestus apklusinātu. Kopš tā laika Chruščevs savu personības kultu ir varējis nostiprināt neviena netraucēts. Raksturīgi, ka pēdējās nedēļās Maskavas laikrakstos atkal parādījušies raksti, kur aizstāvēta kollektīva vadība. Nav vēl pārskatāms, vai Chruščevs, sagatavojoties aiziešanai, jau iepriekš vēlas vadības kollektīvu izveidot. Ir tomēr skaidrs, ka tikmēr, kamēr partijas pirmā sekretāra amatā paliks Chruščevs, nekāda kollektīva griba izpausties nevarēs. Ja šādu kollektīvu izveidos, tas norādīs, ka Chruščevs vēlas aiziet no visiem amatiem un ka valdības kollektīvam būs jāveic vismaz pagaidu valdības pienākumi, līdz izveidojas jauna kliķe ar jaunu ,diktātoru un jaunu personības kultu.

KRIEVU ROMĀNI UN STĀSTI VĀCU TULKOJUMĀ

Jurij Kasakov: „Musik bei Nacht" Grigorij Baklanow: „Ein Fussbreit Erde" Viktor Nekrassow: „Kyra Georgijewna" Deutsche Verlags — Anstalt izdevumi

Pēdējos gados, lai iegūtu literāru prominenci brīvajā pasaulē, daiļliterātūras darbam ir jābūt vai nu nelegālā ceļā no Padomju Savienības izvestam, vai arī tur jau publicētam, bet „sociālā reālisma trūkuma dēļ nopeltam darbam. Kasakovs ir viens no šādiem autoriem, kam pārmet dekadenci, jo viņa stāsti esot pilnīgi apolītiski, kaut gan šie pārmetēji nevar noliegt, ka autors ir apdāvināts rakstnieks.

Arī otram autoram, Baklanovam padomju oficiālā kritika pārmeta „remarkismu" un sociālā reālisma neievērošanu, jo autors, pretēji lielajam krievu laikā bija ieguvis slavu arī ārzemēs ar kādu „Staļingradas romānu", bet visvairāk pašā Padomju rakstnieku vairākumam, kas veselos grāmatu plūdos kaŗu bija aprakstījuši ne tā, kā tas īstenībā notika, bet tā, kā tam būtu jānotiek pēc partijas vadlīnijām, — bija tēlojis īstenību tādu, kādu tas pats savām acīm bija skatījis.

Pilnīgi apolītisks ir arī trešais autors, Nekrasovs, kas savā laikā ieguvis slavu arī ārzemēs ar kādu Staļingradas romānu, bet v i s v a i r ā k pašā Padomju Savienībā cienīts šī romāna dēļ, jo tanī tas attēlojis padomju apstākļos agrākā krievu literātūrā tik iecienīto „laulības trīsstūri," kas gan viņa romānā ir pārvērties kuplā piecstūrī.

Rietumeiropas un Amerikas lasītāji vēl arvienu labprāt lasa krievu klasiķus, un tas viņus dabiski iekārdina lasīt arī tos padomju rakstniekus, kas daiļliterātūrā nav padevušies komūnistu prostitūcijai. Ar to arī laikam izskaidrojams kuplais krievu padomju literātūras tulkojumu birums Eiropā un pa daļai šinī kontinentā.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Kur pēkšņi izgaisa tavas sk…
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
Sveiciet AR Z…
LOTUS PUĶU …
802 Bathurst ielā, pi…
tel.: LE 3-3884, …
KANADAS DAIĻAMATNIE… SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMI…
DĀMU FRIZIERSALO…
737 Bloor St., W., pie Grace, Toron…

LATVIEŠU PUĶU…
CAL…
727 Danforth Av…
HO 6-991…
BAGĀTĪGAS ZIEDU VE… SAKĀRTOJU… DIJUMAM Z… PISK…
TAUTISKIE …
PIEGĀ…

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veika…
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9… no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNES…
161A Roncesvalles Ave., Toronto, …

S.&G TIRE S…
459 Roncesvalles Av…
Tel.: LE 4 66…
Pārdod Firestone, Dunlop u… kās kvalitātes riepas.
Mēs vulkānizējam un atjaun…
Zemas cenas. Elektroniska riteņu balansēšan… Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts … piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās l…

Zeltkalis A. ĶIV…
Gatavo un labo visu, ka…
19 Pretoria Ave., T…
HO 3-10…
PIEPRASIET K…

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIMNIECĪBU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT. CANADA.

ARTURS… ADVOKĀ…

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

IZDARA APMETUMA DARBUS par ziemas cenām. Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

H. Kosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

...RCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
...CTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu ...
...NIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ...LĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

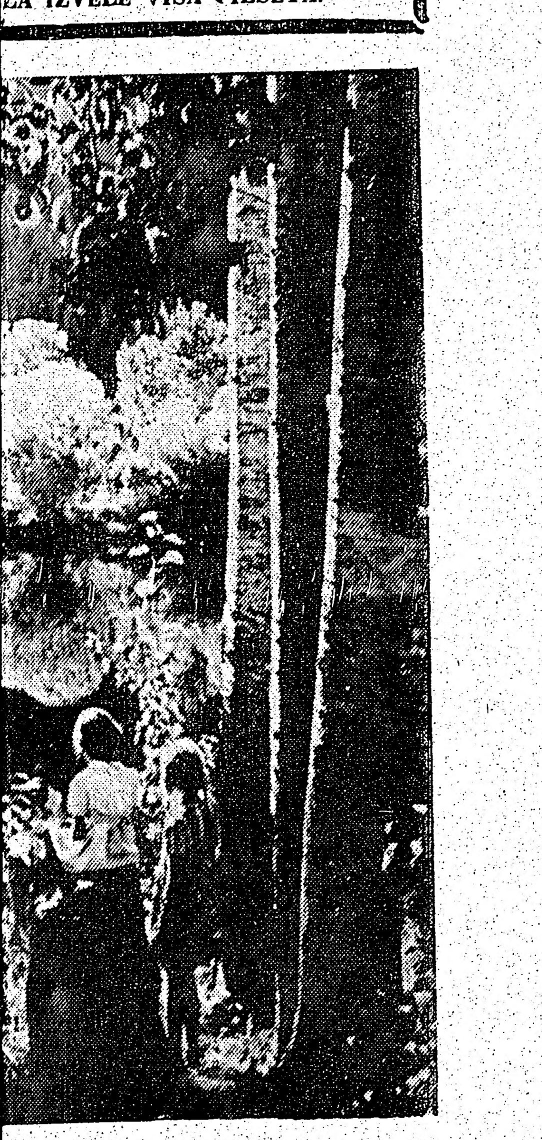

Vasarsvētkos. J. Liģera uzņ.

...s vēži

NENOVĒRŠAMI LIKTEŅI

SANDRAS LAZDIŅAS ROMĀNS CEĻA GALĀ. TILTA APGĀDS, 1963.

Sandra Lazdiņa pieder pie tiem rakstniekiem, kas vēlu ienāk latviešu literātūrā, bet viņai tomēr ir kaut kas nozīmīgi savs ko teikt. Sandras Lazdiņas ienākšana ir katastrofāli neveiksmīga izdevēja dēļ, kas, „pārtaisīdams" tekstu, sabojā romāna Sadeguši spārni sevišķi otru grāmatu tā, ka autore to neatzīst par savu darbu. Šai depresijas laikā S. Lazdiņa saraksta trešo romānu Ceļa galā. Tā liekas, ka S. Lazdiņa dziļa aizkustinājuma stundās ir rakstījusi šo romānu, kurā jūtams veco latviešu sirds cēlums, sirds patiesība. Romāns Ceļa galā ir barga apsūdzības grāmata 20. gadsimta parazītiem, kuŗu varmācības un asinskāres dēļ latviešiem bija jāatstāj sava dzimtene, simboliski skaŗot latviešu trimdinieku nenovēršamos liktenus.

Romāns ir traģisks vēstījums par Vējavu ģimeni: Ludi, viņa sievu Zani un dēlu Intu, kas, izceļodami no Vācijas uz Ameriku, nonāk Teksasā, Galvestonā — pasaules galā, kā tas Zanei licies skolas laikā, mācoties ģeogrāfiju. Un te nu viņi ir vienīgā latviešu ģimene kā niecīga saliņa amerikāņu okeanā.

Šo romānu S. Lazdiņa veltījusi „latvju trimdinieku vecajai paaudzei" — tai spītīgi ietiepīgajai paaudzei, kas sevi nevar un negrib pārstādīt šai zemē; tam latvietības cietoksnim, kas trimdā dzimteni kā svētumu nes sirdī līdz un šo svētuma dzirksti grib aizdedzināt arī bērnu dvēselēs. Šai spītā S. Lazdiņa saskata vecās paaudzes misiju trimdā, traģisku misiju, jo jaunajai paaudzei šī zeme ir „nebeidzama Lejputrija, izkāpusi no pasaku grāmatas". Bezgala drūms ir vecās paaudzes ceļa gals — smilšu kalns svešā zemē. Bet jaunā paaudze kā nakts tauriņi, akli skriedami pakaļ šīs zemes ērtībām un spīduļiem, izlaidīgā patvaļā labprātīgi salej savas jaunās asinis Amerikas „kausējamā katlā". Ints latviešu tautai ir ceļa galā — tas ir ceļa gals latviešu asinīm.

Zane, kas ir romāna dvēsele, nonākusi trimdas ceļa galā, kājām min šīs zemes ceļus, bet ar sirdi dzīvo dzimtenē. Zanei ir „otras acis, kas slēpjas aiz miesīgā acu pāra" — ar tām viņa arvien redz savu dzimteni, skaistāku par Ameriku. Dzīvi, cilvēkus, paražas, ko vien viņa redz, dzird, grib salīdzināt ar dzimteni. Rīga, Zanes agrākā dzīvesvieta, ir viss: par to viņa mīl runāt, par to sapņot, it kā bez Rīgas cita nekā pasaulē nebūtu. Rīgas gados Zane ir pelēka vidusceļa staigātāja; bēgļu gaitās dzimtenes mīlestība Zani mūža otrā pusē izveido par personību. Nekas svešs Zanes būtē nevar iespiesties; svešais aizkaŗ tikai prāta virspusi.

Amerikāņu kaimiņos Zane redz tikai tukšumu. Svelmainā Teksasas saule karsē Zanes miesu, bet sirds salst.

Niecīga saskare Zanei ir vienīgi ar skolas biedreni Lauru, kas, braukdama četras stundas pa prērijas tuksnešiem, apciemo Vējavus. Bet Laura, apprecējusies otrreiz ar bagātu Teksasas tirgoni, paguvusi pāramerikānizēties. Laura ir sekla domās un jūtās. Viņām nav nekad bijis nekā dvēselīgi tuva; te, trimdā, viņas vienīgi vēl saista pagātnes atmiņas un kopīgā valoda. Laura pārmet Vējaviem, ka tie, neprazdami dzīvot, sabojā dzīves apstākļus. Arī Lauras meita ir pilnīga amerikāniete — auksts manekens bez dvēseles, bez latviska smaida. Tomēr ar Lauras aizbraukšanu Meksikas līcī pazūd Latvijas elpa; Vējavus apņem bezgalīgs svešums un tukšums.

Galveno akcentu S. Lazdiņa šai psichologiskajā romānā likusi Inta audzināšanas problēmai. Zanes izmisīgā cīņa ir cīņa par dēla saglābāšanu Latvijai. Zani baida Galvestonas morālā stāja, kur dzīve trako kā orkans jūrā. Zane dzīvo bailēs, ka šai uzdzīves orkanā neierauj arī Intu.

Bet tieši Ints, Vējavu miesa un asinis, gabals no Latvijas, ir tas, kas Vējavu mājā ienes svešumu — svešas vides dzīves apstākļus un izdarības: draudzēšanos ar 14 gadīgu zagleni kā draugaļu. Zane saprot, ka šis izdarības nokaus Intā latvisko dvēseli, un Ints vairs nebūs latvietis, bet, pārvērties par amerikāni, žudīs dzimtai zemei un tautai.

Romānā ir ļoti zīmīga vieta, kā Zane nākotnes iztēlēs redz Rīgu, kur pa tās skaistajām ielām it kā stumjoties un šļūcot uz priekšu staigā Ints un citi jaunekļi un jaunavas šaurās zilbiksēs, noļukušās zem jostas vietas, pārlaistiem krekliem pār zilbiksēm ,gumiju gremojot. Redzot šo ērmu, šo ļengano dīvainuļu gaitu un izdarības, Latvijai Brīvības pieminekļa galā akmens acis pildās asarām.

Sabozies, nikns, pretestības pilns, Ints ignorē mātes aizrādījumus, apsmej un nonievā mātes jaunības ideālus. Māti viņš redz šausmīgi vecmodīgu; viņa, negribēdama saprast vidi un jaunos apstākļus, nesaudzīgi kritizē Ameriku, kas devusi patvērumu. Zanes atbildē S. Lazdiņai bijusi drosme pateikt to, ko baidās pateikt patvēruma apjūsmotāji:

„Ak, nevajag jau nu pārvērtēt to žēlastību, kas mums it kā parādīta ar patvēruma došanu. Kas tur nu tik sevišķs, ka tā ielaida arī bēgļus, kas savas zemes zaudēšanā paši nav vainīgi, bet vainīgi ir tieši amerikāņi, jo viņi palīdzēja krieviem uzvarēt un mūsu zemi paņemt! Mūsu bēgulība gul uz viņu sirdsapziņas, un tas bija viņu tiešais pienākums dot mums patvērumu. Mēs te ne no kādas žēlastības nedzīvojam, Paši sūri strādājam."

Skolas un apkārtnes ietekmes ir tik spēcīgas un iedarbīgas, ka ģimenes audzināšanā Vējaviem jābankrotē. Nojautās paredzētā katastrofa nāk neatvairāmi.

Ludis, ģimenes maizes pelnītājs, piekusis un nomocījies līdz nāvei, vēlu vakaros pārrodas mājās. Inta izdarības viņu sāpina. Viņš tomēr vēl ir mātes un dēla konfliktu „zibeņu novadītājs". Bet kādā rītā, pilns dusmu iekaisuma par Inta izlaidību, smagi strādādams, viņš darba vietā pēkšņi mirst.

Meklēdama mierinājumu, vīra pīšļiem Zane izvēlas ne kapsētu, bet jūŗas un debesu bezgalības kapu, iedomās cerēdama, ka varbūt, vējš pelnus aizpūtīs uz Latviju, uz mājām, Bet Ints laupa mātei pat šo iedomu illūziju, pārmezdams, kā viņa varot būt vēl tik sentimentāla: „Tur pāri ir Kuba, un vējš varbūt iepūta tētes pelnus Kastro bārdā." Viņš apšauba pat, vai tik izkaisītie pelni bija tēva pelni. Nonicinātais sentimentālisms tomēr Zanei dod dzīves jēgu un skaistumu.

Beidzis skolu, Ints aiziet no mātes, nepateikdams viņai pat kurp. Viņam nav laika aiziet pie mātes pat atvadīties. Tālruņa sarunā atklājoties mātes nelaimei: viņai draud aklums nākotnē, Ints ciniski saka: „Vai tu domā, ka man būtu jāatsakās no maniem nodomiem, jāiet atpakaļ pie tevis un jākļūst par neredzīgo suņi tev?" Tie ir cietsirža vārdi. Sirsnīgo, pieklājīgo zēnu Intu, kādu Vējavi bija izveduši no dzimtenes, Amerika pārvērš par cietsirdi.

Pirms tumsas iestāšanās Zane vēlas vēl vienu vienīgu reizi redzēt Rīgu . . .un Intu: „ Pirkstu galiem aptaustītu vecos akmeņus Rīgas ielās, pazīstamos namus, ceriņu ziedus Rīgas dārzos". Bet liktenis ir nežēlīgs: pārejot ielu, ar Inta vēstuli rokā, viņu aklu sabrauc auto mašīna. Tā arī Zane nonāk ceļa galā.

Vides kolorita tēlojumiem S. Lazdiņa nav žēlojusi krāsu; tāpēc tie ir spilgti un raksturīgi.

Protams, ar Intu rakstniece nav tēlojusi visu latviešu jaunatni Amerikā; Ints ir atsevišķs gadījums, vides upuris, sāpīgi aktuāls un traģisks, kam tomēr var meklēt līdzību dažādās vecās un jaunās paaudzes konfliktu variācijās.

Romāna kompozicija veidota mērķtiecīgi uz Vējavu ģimenes ceļa galu. Šis atsevišķās latviešu ģimenes liktenis ir baiga biedinājuma pilns: tas ir beigu sākums trimdas drupu kaudzei.

E. Zirnītis

MAZAS PĀRDOMAS

(Pārnesums no 2. lpp.)

Neviena meistarība kādas tautas nacionālā mākslā nav izskaidrojama bez dziļākas un nopietnas savas tautas garīgās kultūras apzināšanas un izpratnes. Tikai tas, kurš būs apguvis un izpratis šīs nozīmīgās disciplīnas, spēs iemīlēt savu tautu, un viņa mākslas ceļi nekad neies pretējā virzienā savas nācijas mākslas ceļiem, un tas arī nekad neaizmirsīs savu nacionālo izcelsmi, savu mātes valodu, nedz mīlestību uz savu dzimteni.

Atzīstot, ka kalpošana mākslai ir arī jēgpilna kalpošana savas tautas nākotnei, liekas, mēs drīkstētu lūgt ALAs Kultūras fonda mākslas lietu vadītājus, turpmāk nopietnāku vērību piešķirt būtiski latviskai mākslai kā godalgošanas komisijā, tā godalgoto un vispār Kultūras fonda rīkotās izstādēs izstādīto darbu izvērtēšanā.

Seneka teicis: „Varenāks nekā liktenis ir cilvēka gars, viņš spējīgs notikumus grozīt un tiem piešķirt vēlamo virzienu." Šo pravietisko vārdu priekšā godbijīgi noliecot galvu, gribētos ticēt, ka tas gars, kas darbojas un vada mūsu trimdas latviešu kopības Kultūras fonda mākslas lietas, arī būs spējīgs dot mūsu trimdas mākslai vēlamo virzienu.

E. T.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
Sveiciet AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
● IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

S. &G TIRE SERVICE
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel.: LE 4 6602.
● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Elektroniska riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

VALUPE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

A. LAGUNS
APKUŖU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

IZDARA
APMETUMA
DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Suite 213
4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
RO 6-8354 (mājās).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

ALFRED STIKUTS
TORONTO REAL ESTATE BOARD
REALTOR
481-0431
592 Mt. Pleasant Rd. Toronto 7.

IZĪRĒJAMAS
divas istabas un virtuve (jaunremontētas),
uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt vak. pēc plkst. 6 —
LE 6-6535, Toronto.

HIGH PARK - BLOOR rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar virtuvi — atsevišķa ieeja.
RO 2-9530, Toronto.

HIGH PARK RAJONĀ
IZĪRĒJAMS
2—3 istabu dzīvoklis ar virtuvi.
Zvanīt RO 6-4651, Toronto.

ĪPAŠUMI
GEORGIAN BAY
VASARNĪCU APBŪVES GABALI
95 JŪDZES NO TORONTO.
$ 49.-
IEMAKSA — apbūves gabaliem, uz kuŗiem var tūlīt būvēt pēc jūsu izvēles. Elektrība, ceļš, brīnišķīga krastmala, zvejošana un braukšana ar laivu. Zema iemaksa ar labiem maksāšanas noteikumiem. Parauga vasarnīcas atvērtas apskatīšanai. Izbrauciet kādā nedēļas nogalē mūs apciemot.
NORĀDĪJUMS:
BRAUCIET uz ziemeļiem pa 27 Hwy līdz Penatang, pie (blinker) ugunīm pilsētas centrā griezieties pa kreisi un brauciet ¾ jūdzes līdz uzrakstam, nogriezieties pa labi un turieties uz šī ceļa apmēram 10 jūdzes no pilsētas.
Tuvākai informācijai zvaniet
BE 9-2714, Toronto.

SALDĒŠANA
Ledusskapju remonti un uzstdīšana.
GARANTĒTS DARBS.
CH 1-3097, Toronto,
A. Jaunzariņš.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

Est'd 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās.

SVAIGS IEVEDUMS TIEŠI
NO — POLIJAS
TAGAD IR DABŪJAMS ONTARIO PROVINCĒ
Pieprasiet tuvākajā dzērienu pārvaldes veikalā oriģinālo poļu „WODKA".
WODKA WYBOROWA
PRODUCE OF POLAND
PRODUCTION POLONAISE

MARIJU ROZENBERGU,
dzim. 1917. g. Kupranas miestā, meklē krustmeita Latvijā.
Lūdz rakstīt Z. Zommers,
1301 King St., W., Toronto 3, Ont. Canada.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW
DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. E. un M. MEDNIS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPI.

ERIC'S DELICATESSEN
375 BROADVIEW AVE (PIE GERRARD) HO 1-4473
atvērts līdz pl. 9 vak.
ERIKS OZOLIŅŠ.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
TORONTO REAL ESTATE BOARD REALTOR
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC
ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. ◘ Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas Dažādi auto remonti.
Atvērts dienu un nakti (24 stundas).
„UNDERCOATING" LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST.. TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaid.e

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. ● PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS.

DCS
Drapery Contract Services 789-4455
IMANTS E. KRŪZE Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, draperijas, u.c.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šis nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

TL YMCA — Ontario apgabala meistars vīriešu volejbolā

Ontario apgabala latviešu volejbola meistarībā tikās 3 vienības: meistars — Hamiltonas Sparta, TLSK un Toronto latviešu YMCA. Labākos panākumus guva YMCA, kas uzvarēja abus pretiniekus un ieguva Ontario apgabala meistara godu.

Tiem, kas vērojuši volejbola spēles šā gada kanadiešu meistarībā, YMCAs uzvara nav pārsteigums, jo YMCA jau vairākkārt nodemonstrējusi labu spēli. Vienība kļuvusi viengabalaināka. Pirmo setu YMCA gan zaudēja ar 13:15, bet abus nākošos uzvarēja ar 15:10 un 15:10. Sparta spēlēja bez Žulpa un Vilmaņa, bet YMCAi trūka Rāvas un Freiberga. Otrā spēlē pret TLSK YMCA sākumā daudz klūdījās un zaudēja pirmo setu ar 5:15, bet uzvarēja nākošos ar 15:13 un 15:9.

Sparta uzvarēja TLSK divos setos: 15:3 un 15:10, paliekot otrā vietā.

YMCA spēlēja: V. Galviņš, G. un A. Alberti, R. Simsons, Z. Zāmuels un I. Cinovskis. Spartā: I. Leja, V. Krauklis, E. Tētiņš, A. Richters, L. Eichvalds, Z. Lakševics un O. Šustiņš.

TLSK: A. Griķis, V. Švirksts, E. Puķīte, V. Dreimanis, A. Kauliņš, I. Drengers, M. Baumeistars.

DIVI JAUNI TRIMDAS LATVIEŠU REKORDI VIEGLATLĒTIKĀ

JURIS PŪCE GRŪŽ LODI 17,08 M; ELMĀRS EZERIŅŠ MET DISKU 52,07 M.

ASV „Lielā desmita" (Big Ten) universitāšu 1963. gada (63. gadskārtējās!) meistarsacīkstes vieglatlētikā Mineapolē, 17. un 18. maijā izvērtās par spožu triumfu diviem trimdas latviešu jaunās paaudzes vieglatlētiem — Milvoki latviešu sporta kopas „Auseklis" vieglatlētam Elmāram Ezeriņam un Toronto latviešu sporta kluba vieglatlētam Jurim Pūcem.

Meistarsacīkšu pirmajā dienā, pārstāvot savu Alma Mater — Viskonsinas universitāti, savu iepriekšējā gadā izcīnīto „Lielā desmita" universitāšu meistartitulu diska mešanā sekmīgi aizstāvēja Elmārs Ezeriņš, sasniedzot slavējamu 52,07 m (170 pēdas 10 collas) attālumu. Šis rezultāts ir ne tikvien par 1,94 m labots E. Ezeriņa paša līdzšinējais personiskais rekords (50,13 m, 1962. gadā), bet par 59 cm pārsniedz arī Jura Pūces šā gada 20. aprīlī plašajās Ohio State Relays (Kolumbusā, Ohaio) sasniegto jauno trimdas latviešu rekordu — 51,48 m. Juris Pūce, pārstāvot Mičiganas universitāti, arī šoreiz iespēja ļoti teicamu attālumu — 51,145 m (167 pēdas 9½ collas), izcīnot goda pilno 3. vietu, pie tam aiz 2. vietas ieguvēja Kloida Vebba (167 pēdas 10 collas) atpaliekot tikai par niecīgu puscollu (apm. 1 cm)! . . .

Abu latviešu vieglatlētu panākumi turpinājās arī meistarsacīkšu otrā dienā. Lodes grūšanā 2. vietu izcīnīja Juris Pūce, sasniedzot ļoti teicamu 17,08 m (56 pēdas ½ colla) attālumu, jauno trimdas latviešu rekordu — 17,07 m. Labu attālumu sasniedza arī Elmārs Ezeriņš — 16,825 m (55 pēdas 2½ collas), izcīnot 3. vietu.

Vienību novērtējumā 1. vietu pirmoreiz šo meistarsacīkšu 63 gadu ilgajā vēsturē (kopš 1901. gada!) izcīnīja Aijovas universitāte ar 48 p., 2. vietā atstājot Viskonsinas universitāti ar 46 p., bet 3. vietā — Mičiganas universitāti ar 37 p.

ASV austrumu piekrastes latv. meistarsacīkstes basketbolā un volejbolā

Austrumu piekrastes latviešu basketbola meistarsacīkšu fināli notika Ņujorkā un sacīkstēs noraudzījās kupls skatītāju skaits. Visi pagājušā gada meistari sekmīgi aizstāvēja savus meistarnosaukumus: Namejs — vīriešu basketbolā, Ņujorkas Latviešu Sporta b-ba — jaunatnes basketbolā, Vašingtonas Sigulda sieviešu volejbolā un Ņujorkas Latviešu sporta b-ba vīriešu volejbolā. Finālspēles noslēdzās ar saviesīgu vakaru, kurā uzvarētāji saņēma balvas un AP p-ks R. Baumanis pasniedza A. Lezdkanam no Ņujorkas un J. Avēnam no Vilimantikas Nopelnu nozīmes. Finālspēļu izlasē izraudzīja: E. Ārenu, V. Kerri, U. Znotēnu uzbrukumā un aizsardzībā J. Vītolu un R. Paegli.

Vilimantikas Zemgale — Filadelfijas Namejs

Sakarā ar V. Kerra lielisko spēli Namejs nonāca vadībā jau pašā sākumā un uzvarēja ar 90:66 (49:31). Šķiet, ka 6'6" garais Kerris ir viens no labākajiem latviešu basketbolistiem ASV. Namejam punktus guva: V. Kerris — 39, U. Znotēns — 17, V. Briedis — 15, V. Avots — 9, M. Znotēns — 5, A. Krūmiņš — 3, un J Ivanovs — 2. Zemgalei: V. Šlakāns — 19, V. Paegle — 13, K. Apinis — 9, V. Vītols — 8, M. Bolis — 8, J. Straupnieks — 7, E. Skulte — 2.

Vašingtonas Sigulda — Ņujorkas Rakte

Ņujorkas Rakte, izmantojot otrā puslaikā visas savas rezerves, uzvarēja Siguldu ar 79:56, puslaiks — 41:23. Jāpiezīmē, ka Sigulda ar katru spēli progresē.

Zemgale — Sigulda

Zemgale uzvarēja Siguldu ar 90:54, puslaiks 30:21.

Filadelfijas Namejs — Ņujorkas Rakte

Finālā tikās Ņujorkas Rakte ar Filadelfijas Nameju, kuru Ņujorka bija uzvarējusi priekšsacīkstēs. Jau ar spēles pirmām minūtēm šoreiz Namejs pārņēma spēles vadību, un neatdeva to līdz spēles beigām, uzvarot ar 104:98 (63:50). Abas vienības uzsāka spēli ļoti strauji. Lieliski ar iemetieniem veicās Kerrim, kurš lieliski cīnījās arī pie abiem groziem. Rezultāts jau rāda īstu profesionālu vienību sniegumu un ir augstākais, kāds jebkad sasniegts latviešu meistarsacīkstēs. Abas vienības nodemonstrēja augstvērtīgu basketbolu ar apbrīnojamu precizitāti iemetienos. Vājākais punkts bija abu vienību aizsardzība. Namejam punktus guva: V Kerris — 32, U. Znotēns — 25, V. Briedis — 12, J. Ivanovs — 12, M. Znotēns 11, V. Avots — 7, un A. Krūmiņš — 5. Raktei: A. Balgalvis — 23, E. Ārens — 22, A. Ārens — 18, J. Pelkaus — 14, A. Bergs — 13, V. Vipulis — 8.

LATVIEŠU RAKSTNIEKI...

(Turpinājums no 3 lpp.)

skolniece amerikāņu skolā, bet čītīgi apmeklē arī latviešu vidusskolu Bronksā, kas prasa no Ņudžersijā dzīvojošās meitenes stipri lielu piepūli, jo tikai ceļam vien uz un no skolas jāziedo vairākas stundas. Un tomēr Ingrīda vēl atrod laiku mācīties glezniecību pie J. Cielavas, dziedāt R. Pētersones vadītajā Bronksas jauniešu korī un Priedainē P. Ozoliņa ansamblī dejot tautas dejas. Tā vien liekas, ka arī viņas pašas vārds kādreiz būs jāieraksta kartē, ja tāda taps, kur atzīmēti latviskās rosmes izcilākie trimdas jaunieši. Tikai — dzimšanas vieta tad dažam labam būs jāmeklē ārpus Latvijas, kas pašai Ingrīdai bijusi Vācijas Augsburgā 1946. g. Lāčplēša dienā.

Interesenti, kas vēlētos iegūt latviešu rakstnieku dzimšanas vietu kartes fotokopijas, var rakstīt I. Grīnbergai, 47 Starlight Dr., Colonia, N. J., U.S.A., varbūt, ka viņa atradīs laiku arī to pagatavošanai.

T. Z.

PĀRDODAMA GUĻAMISTABAS IEKĀRTA — trīs priekšmeti par $ 80.-.

Zvanīt HO 3-3616, Toronto.

PĀRDODAMS grunts gabals ezera krastā vasarnīcas celšanai,

„Horseshoe Lake," dienvidos no Parry Sound, 128 dienvidos no Toronto. Cena $ 1.400,-.

Zvanīt CH 9-1654, Toronto.

MAZPUTNIŅA JAUNS LIDOJUMS

IZNĀCIS 52. NUMURS

Nevienam trimdas izdevumam sabiedrība nepievērš tik lielu uzmanību kā Mazputniņam. Tādēļ, kaut lasītāju skaits vēl nav tik liels, lai ar abonēšanas maksu segtu visus iespiešanas izdevumus, žurnāls var iznākt regulāri katru mēnesi un latviešu zēni un meitenes visā pasaulē nevar žēloties par lasāmā trūkumu mātes valodā. Tikko iznācis 52. numurs, kas veltīts Lieldienām. Lieldienas rāda V. Skābes vāka zīmējums, kaut arī mazajiem var būt par mākslieciesku.

Saturā Raiņa dzejolis Lieldienas brauc, kam zīmējumu darinājis V. Skābe. Pavasara atnākšanu, saules „atlēkšanu" pauž arī tautasdziesmas ar I. Bites ilustrāciju. Treknā iespiedumā šoreiz tautas teika — Babītes ezers ar izteiksmīgiem zīmējumiem. Tālāk lasāmajā daļā visi oriģināldarbi: Mirdzas Timmas — Gājiens uz strautu, ar M. Gaujas viņeti un zīmējumiem; Hermaņa Kalniņa — Mazās Anneles Lieldienu lidojums ar L. Vinteres ilustrācijām; Irēnes Karules — Saulstariņa piedzīvojumi ar M. Gaujas viņeti un ilustrācijām un tās pašas autores — Piķītes prieki un bēdas ar S. Šteineres - Bērziņas ilustrācijām. Šis numurs taisni pārbagāts ar oriģināldarbiem un varbūt satura pakārtotājiem vajadzēja dot arī kādu tautas pasaku, bērniem piemērotās un skaidrās, tīrās tautas valodas labad.

Pašu mazo darbam šoreiz uz pievienotās lapas Daugmales pils, kas izkrāsojama. Nodaļā — Es to vēl nezināju K. Pariņš stāsta par Amerikas vilcieniem, kā tie palīdz apslāpēt mežu ugunsgrēkus un aizsprostot ūdens ceļus plūdos. Daudz zīmējumu ar attiecīgiem paskaidrojumiem. Mazie pianisti var izmēģināt savu veiksmi ar ievietoto Jāņa Norviļa klavieru duetu — Pūt, vējiņi, Kurzemē. V. Viesturs turpina stāstu par vitamīniem — šoreiz par A vitamīnu. Netrūkst 52. numurā ne mazo lasītāju darbu, ne arī atjautības un zināšanu pārbaudes stūrīša — Mini manu minamo.

Mazputniņš ir vienīgais bērnu žurnāls trimdā, tāpēc sabiedrības un bērnu vecāku atbalsta tam nekad nebūs par daudz.

Ojārs Alks.

Garīgs koncerts Čikāgā

Ģimenes dienā Sv. Jāņa draudze rīkoja savu gadskārtējo garīgo koncertu, kurā piedalījās dziedones Marta Cakare, Vilma Landmane un čellists Jānis Adamsons, klavieru un ērģeļu pavadījumus veica prof. Voldemārs Dobrovoļskis.

Abas mūsu vietējās dziedātājas bija nopietni gatavojušās un sasniegumi iepriecināja klausītājus.

Koncertu ievadīja F. Mendelsona duets Jau svētā diena klāt, tas gan būtu prasījis lielāku sadziedāšanos. Saskanīgi izskanēja otrs duets V. Krūma Kam tu gāji, saules māte? un V. Baštika — Kristus.

Dziedone Marta Cakare apveltīta ar skaistu, dzidru lirisko soprānu. M. C. ir māksliniece ar labu techniku un dziļu mūzikālu iejūtu. Intonācija bija tīra un ritmiski precīza. Latviešu autoru — Ābeles un Ozoliņa — darbi bija ģimenes dienai piemēroti, un M. C. tos dziedāja vienkārši un sirsnīgi. Hendeļa orātoriju ārijās viņa parādīja savus techniskos sniegumus, kas dziesmu priekā aizrāva klausītājus.

Vilma Landmane apveltīta ar īstu un skaistu meco soprānu, tādēļ viņai būtu ieteicams vairāk turēties meco apmēros, jo stiprās augšas iznāk pārāk skaļas un nebrīvas. Visbrīvāk izskanēja V. Upenieka Mātei. Pirmatskaņojumā dzirdējām skaisto V. Dobrovoļska Tēva sēta.

Čellists J. Adamsons spēlēja veco klasiķu darbus un arī dažus latviešu autoru pirmatskaņojumus. Viņam ir ļoti jauks tonis un laba technika, kas visvairāk bija dzirdams R. Volkmaņa Svētku serenādē.

Prof. V. Dobrovoļskis pieklājīgi pavadīja solistus, kā pie klavierēm, tā ērģelēm.

Koncerts bija labi apmeklēts.

K. ČERNOKA IZSTĀDE ČIKĀGĀ

Gleznotāja K. Černoka gleznu izstādi 4., 5. un 11. un 12. maijā rīkoja Čikāgas latviešu biedrība savā namā. Čikāgā skate bija pirmo reizi.

K. Černoks kopskaitā izstādīja 25 darbus. 10 no tiem gleznoti jau agrāk, kas krasi atšķīrās no vēlākā laika darbiem ar mālaino koloritu un sižetiem. Uz reljefainā pagleznojuma mākslinieks, ietoņojot un ievelkot kontūras, veido ielu skatus un figūras. Otrā posma darbi formāta ziņā vienādi, bet apdarē dažādi. Divu figūru kompozīcijā Nr. 16 līnijas šķautnainas, gleznojums plākšņains, kurpretim visās pārējās gleznās ar teicamām sekmēm figūras modelētas zaļā, zilā, dzeltenā, gan sarkanā vai brūnganā gammā. Liekas, ka mākslinieks daudz strādā skatuves dekorāciju laukā, jeb šis glezniecības veids viņam ir tuvs. Pat ārskatos gandrīz visos darbos ieviesušies iekštelpu gaisma. Kā patīkams izņēmums ir kompozīcija Nr. 15 ar āra gaisu tālajos namu siluetos.

Ja neņem vērā iepriekš teikto, varētu secināt, ka izstāde ir iespaidīga ar pārdrošo spilgto krāsu izvēli un modelējumu. Pamatā visur krasi izceļas spēcīgs zīmējums

Arnolds Šīmanis

Indianapoles vieglatlēti uzsāk sezonu

Izmantojot neparasti agrā pavasara siltās un saulainās pievakares un nedēļu nogales, pāris rosīgākie DV apvienības Indianapoles sporta kopas vieglatlēti aprīlī un maija pirmajā pusē jau sacentušies 6 nelielās internās sacīkstēs vietējās Batlera universitātes vieglatlētikas laukumā.

Ivars Veldre grūda lodi 13,68 un meta disku 42,43 m; Gundārs Grīslītis lēca trīssoļlēkšanā 10,35 m, grūda lodi 10,13 m un meta disku 29,06 m (jauns personisks rekords). Sieviešu sacensībās Valda Grīslīte grūda lodi 8,55 m un meta disku 22,10 m.

G. G.

KANADAS ZIŅAS

LONDONA, ONT.

Šogad Londonas latvieši 25. maijā kopīgi rīkoja skolas mācības gada noslēgumu un Ģimenes dienai veltīto sanāksmi. To ievadīja skolas pārzine L. Lukste, norādot uz skolotāju saskaņotu rīcību un audzēkņu sasniegumiem, par kuriem liecināšot viņu priekšnesumi. Ģimenes dienai veltīto referātu nolasīja P. Dreimanis, raksturojot audzināšanu pēc tautasdziesmām, kuras teica viņš pats un arī jaunākās grupas skolēni, skolotājas A. Albertiņas sagatavoti. Vidējās grupas audzēkņi, kuŗus bija sagatavojusi skolotāja E. Glinava, deklamēja latviešu dzejnieku darbus. Vecākās grupas audzēkņi L. Lukstes vadībā veltīja savus priekšnesumus rakstnieka R. Blaumaņa un komponista J. Vītola piemiņai.

Sarīkojums bija labi apmeklēts. Skolas padomes priekšsēdis J. Grāvītis pateicās skolotājiem, latviešu organizācijām un citiem skolas labvēļiem, kā arī aicināja bērnus mācīties par skaisto Latviju.

Pēc tam bērni pasniedza mātēm, skolotājām un bijušam pārzinim ziedus. No skolas saimes viņš saņēma arī velti — antoloģiju „Tā zeme ir mūsu".

Ps.

MONTREĀLA

Līgo svētku svinības Sv. Pāvila draudzes lauku īpašumā notiks sestdien, 22. jūnijā. Šie jau būs sestie Līgo svētki Tērvetē, kas ar savu jauko apkārtnes dabu ir labi piemērota Jāņu svinību izdarībām. Tērvetes mežos esot pat papardes . . . Līgotājus sagaidīšot Jāņu tēvs un Jāņu māte. Notikšot aplīgošanās, būs uguņošana un deja. Par atspirdzinājumiem un Līgo vakara uzkodām rūpēšoties rīkotāji.

Montreālas latviešu skolas bērnu svētki Tērvetē notiks sestdien, 29. jūnijā. Svētku programmā paredzētas nodarbības un sacensības dažādām bērnu vecuma grupām. Bērnu svētku nobeigumā degs ugunskurs, būs rotaļas un dejas.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKĀGA

Ciānas ev.-lut. draudze Vasarassvētkos iesvētīs Mudīti Ārumu, Daci Baumani, Aleksandru Borisu, Māru Cauni, Laimoni Celmiņu, Inesi Feldmani, Juri Graudiņu, Andri Maneku, Raimondu Melderi, Silviju Miķelsoni, Aiju Rūdu, Ināru Sānu, Andreju Štrausu, Agitu Strautnieci, Māru Tešu un Juri Treigūtu.

Draudzē kristīti sekojoši bērni: Silvija Baiba Kļaviņa, Ojāra un Ineses meita; Pēteris Brunovskis, Tālivalža un Raitas dēls; Laura Ruth Štolcere, Konrāda un Rutas meita un Nora Kristīna Grase, Augusta un Birutas meita.

1963. gadā miruši: Lidija Tauriņa, Edgars Gedrovics, Eduards Vasermanis, Anna Druva, Augusts Grīnvalds, Voldemārs Salna un Kārlis Dzenis.

Ciānas draudzes skolas skolotājs J. Drillis ziedojis $40 no savas algas skolas vajadzībām. Skolas padomes priekšnieka O. Ķevera koments: Kaut šim skaistajam piemēram netrūktu sekotāju!"

Im. B.

KLĪVLENDA

DV protektorātā rīkotā Anšlava Eglīša lugas viesizrāde Cilvēks grib spēlēt notiks 9. jūnijā, plkst. 7 vakarā, 4939 Broadway Ave, bet nevis 10. jūnijā. Biļešu iepriekšēja pārdošana pie apvienības kasieŗa J. Jenzis, 1419 W. 101 St. Cleveland 2, Ohio.

1. jūnijā, plkst. 7 vakarā Kalvin klūba lielajā zālē notiks Jāņa Jaunsudrabiņa atceres vakars. Par rakstnieka personību un viņa dzimto pusi referēs dzejniece Velta Toma, bet pārskatu par viņa darbiem sniegs Dr. P. Vasariņš. Jaunsudrabiņš būs redzams filmā un dzirdams skaņu lentē. Sekos baritona T. Barbīna solo dziesmas ar Jaunsudrabiņa tekstiem un deklamācijas.

VILMINGTONA, DEL.

Vilmingtonas un apkārtnes Latviešu kopas nesenais Ģimenes dienas sarīkojums liecināja, ka šī mazā latviešu novadiņa sabiedriski kutlūrālā dzīvē neiet mazumā, bet rosība joprojām turpina pieņemties. Par labi izdevušos sarīkojumu priecājās gan rīkotāji, gan sarīkojuma apmeklētāji. Programmas daļā kopas sieviešu ansamblis un jaukts koris jaunās diriģentes Maigas Kramas vadībā labā izpildījumā izjusti dziedāja gadījumam piemērotas dziesmas. Alvīne Ozoliņa deklamēja Mātes dienai veltītus dzejoļus un Svētdienas skolas skolēni iepriecināja ar jauki sagatavotu bērnu ludziņas Sakņu dārza karalis izrādi. Bija tīkami vērot jauno aktieŗu raito spēli un klausīties brīvi plūstošo latviešu valodu. Skatītājus patīkami pārsteidza ludziņas izpildītāju greznie tērpi, kuŗus bija gatavojušas kopas dāmas Rasmas Jūrmalas vadībā.

Programmai sekoja skolas mācības gada noslēguma akts, kurā katrs skolēns saņēma latvisku grāmatu velti, un tie skolēni, kas nebija kavējuši nevienu nodarbību reizi, — arī atzinības rakstus. Skolu aizvadītajā gadā apmeklēja visi šejienes latviešu bērni, kopskaitā 20 skolēni.

Sarīkojumu noslēdza groziņu vakars ar saviesīgu dzīvi.

Kopas nākošais dievkalpojums Vilmingtonas Concordia baznīcā š. g. 2. jūnijā plkst 3 p. p. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas telpās par ALA's 12. kongresu referēs Roberts Līdums.

L.

KALAMAZŪ

„Te jau pircēji uz sacensību strādā," teica kāds vērotājs gleznotāja Sildega izstādē Latviešu b-bas namā tūlīt pēc tās atklāšanas, kuru izdarīja Latviešu b-bas pr-ks J. Grotēns, cildinot „pašu mājas" mākslinieku par viņa sasniegumiem. Pirmajā izstādes stundā pie savām gleznām bija jau tikuši 7 tautieši. A. Sildegu un viņa izstādi sveica arī koris „Diesmu Vairogs" ar dziesmu un pr-ce A. Sīle ar ziediem, Latviešu b-bas dāmu komitejas pr-ce H. Pole ar rozēm. Daudz bija sūtītu ziedu un apsveikumu. Izstādes atklāšanā piedalījās ap 150 viesu. To rīkoja Latviešu b-ba. Slēgs 1. jūnijā.

Plašu ziņojumu par ALAs kongresu Ņujorkā sniedza P. Austriņš 24. maijā Latviešu b-bas namā, ALAs informācijas kopas sanāksmē, uz kuru bija ieradušies gandrīz visu latviešu organizāciju un draudžu pārstāvji. Par Apspiesto tautu nedēļas sarīkošanas priekšdarbiem stāstīja Dr V. Muižnieks, ziņodams arī, ka par galveno runātāju uzaicināts Mičigenas gubernātors Romneijs. Sanāksmi noslēdza divu filmu izrāde.

Dižskautus J. Grāmatiņu un J. Andersonu apbalvoja ar 1. pakāpes skautu nozīmi, bet mazskautu J. Baltmani un O. Lizenbergu ar „Lauvas" pakāpi, gadskārtējā latviešu skautu un gaidu pavasara sarīkojumā 26. maijā pie Bass ezera. Sarīkojumu atklāja vecāku padomes prdis J. Zuika, bet vadīja vienības pr-ks Z. Jirgens. Plašajā sarīkojumu telpā pie groziņu azaida notika arī pulciņu pašu sagatavoti priekšnesumi un tautisko deju uzvedumi M. Paudrupes vadībā.

1. jūnijā, plkst. 7,30 Latviešu b-bas namā Daugavas Vanadžu ansamblis rīko dziesmoto draudzības vakaru.

13 latviešu tautas dziesmas, operetes un itaļu tautas melodijas, kuras Kalamazū Latviešu b-bas dāmu komiteja 18. maija sarīkojumā sniedza Gleškes ansambļa dalībnieki Lilija Gleške, Laimdota Gleške, Anna Šķirmante un Indulis Gleške izpelnījās jo sevišķu piekrišanu, tā kā dziedoņiem nācās dot daudz piedevas. Klavieŗu pavadījumu veica J. Ducmanis. Par tradicionālo Maija karalieni ievēlēja Ritu Austriņu, galma dāmām Aiju Ausekli un Laimdotu Gleški no Detroitas, bet karaļa godā tika Andrejs Ķeņģis. Izloze un citas izdarības deva rīkotājiem arī atlikumu.

DV apvienībai šogad 14. jūnija ziedojumu akcijā talkā nāks ziedojumu vācēji, kuri apmeklēs ikvienu pilsētas tautieti mājā. Ārpus pilsētas dzīvojošiem piesūtīs rakstisku aicinājumu.

Latviešu biedrība rīko 15. jūlijā plkst. 7,00 vak. Civic auditorijas telpās Palisādes drāmatiskās kopas no Kalifornijas, Anšlava Eglīša komēdijas „Cilvēks grib spēlēt" izrādi. Režiju vada A. Tipāns, bet lugas autors ir režijas konsultants un celo līdzi.

ELIZABETE, N. J.

Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev. - lut. draudzes pārrunu vakars notika 25. maijā Sv. Marka baznīcas sarīkojumu zālē, kur par Svētajiem rakstiem, to nozīmi baznīcas un personīgajā dzīvē referēja draudzes māc. A. Kiršfelds. Sekoja pārrunas. Skaņu filmu demonstrēja H. Špechts, rādīdams nabadzīgo ļaužu dzīvi Indijā, Pakistanā, Honkongā un Korejā. Vakars noslēdzās ar dāmu kom. kafijas galdu pr-ces T. Krūmiņas vadībā.

Draudzes valde savā sēdē pieņēmusi darbības vadlīnijas:

1. Draudzes mērķis, kā minēts draudzes satversmes 1. punktā, ir veicināt reliģisko dzīvi, tādēļ valdes pienākums ir gan kārtot financiālās, nacionālās un sabiedriskās lietas, bet galvenā vērība jāpiešķir reliģiskai aktīvitātei draudzes locekļu vidū.

2. Vienreiz mēnesī, atskaitot vasaras atvaļinājuma mēnešus, jārīko garīga vai reliģiski - audzinoša rakstura sanāksmes.

3. Laicīga rakstura sarīkojumi nav rīkojami biežāk kā divas reizes gadā.

V. N.

SANFRANCISKO, Kalif.

Ziemeļkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzes padome par draudzes mācītāja vietas aizstājēju ievēlējusi teologu Ivaru Gaidi, kurš 17. maijā sekmīgi beidzis Maywood'as teoloģijas semināru Čikāgā. Jaunais teologs piedalīsies arī LWF vispasaules konferencē Helsinkos, Somijā, un ap septembra vidu uzņemsies jaunatnes mācītāja pienākumus Ziemeļkalifornijas latv. ev.-lut. draudzē Sanfrancisko. Ivara Gaides ordinācija paredzēta 6. oktobrī — Pļaujas svētkos. Viņu ordinēs archibīskaps prof. Dr. K. Kundziņš.

Gleznotāja Raimonda Staprāna gleznu izstāde notiks Maxwell galerijā Sanfrancisko, 551 Sutter Ave no š. g. 3. līdz 25. jūnijam no pl. 9.30 rītā līdz 5.30 p.p., izņemot svētdienas. Ieeja brīva.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

2. jūnijā pl. 3,30 Vasarsvētku dievkalpojums. Svētdienas skola.

9. jūnijā plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skolas noslēgums ar izbraukumu uz Sidrabeni.

16. jūnijā plkst. 3 Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

26. jūnijā plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

30. jūnijā jaunatnes iesvētes dievkalpojums plkst. 11. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

2. jūnijā plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā Vasarsvētku dievkalpojums.

9. jūnijā plkst. 2 p p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

2. jūnijā plkst. 2,30 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums.

15. jūnijā — sestdienā — plkst. 8 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

Bramptonā: 16. jūnijā plkst. 1,30 p. p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

2. jūnijā, plkst. 11 pr.p. Vasarsvētku dievkalpojums; dziedās svētdienas skolas bērni; svētdienas skolas mācības gada noslēguma akts baznīcas apakšējās telpās.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

9. jūnijā, plkst. 1,30 p. p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums, dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

16. jūnijā plkst. 3,30 p.p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums; dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

2. jūnijā plkst. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 3 p. p. Kitsilāno baznīcā. Dziesmu lapiņas. Iesvētes mācība.

30. jūnijā plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Iesvētes mācība.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

2. jūnijā plkst. 1.30 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums.

9. jūnijā plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums.

16. jūnijā plkst. 1.30 p.p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā (Māc. K. Raudsepp's).

23. jūnijā un 30. jūnijā dievkalpojumu nebūs.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

2. jūnijā plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē Vasarsvētku un Tērvetes atklāšanas dievkalpojums.

15. jūnijā plkst. 7 vak. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums Montreālā, Presbiteriāņu baznīcā — Hutchison un St. Viateur ielu stūrī.

30. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Tērvetē.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.